

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

A krakélérek.

Budapest, június 4.

(S.) Krakéléreknek is bolond az, amit a német liberálisok sajtója mivel néhány hét óta. A mult héten hengecetek, adták a gavalért, akinek egy kis bank se ide, se oda. Idekínálták az önálló magyar bankot, abban a reményben, hogy úgy sem fogadhatjuk el. És mi bizony sajnálkozva fogadtuk ezt a gavaléros ajánlatot, csak hogy persze nem azért sajnáltuk, mert nem volna kedvünk elfogadni, hanem azért, mert ugys hiába fogadnók el, hiszen csak a németek kínálják, még pedig a nélkül, hogy előbb a császárjuk véleménye iránt érdeklődtek volna. Azt mondtuk akkor, hogy kérdezzék meg az osztrák császárt és ha neki sincs kifogása a magyar nemzeti bank ellen, akkor illuminálunk, mert egy nemzeti aspirációnk teljese-dik. És természetesen mosolyogtunk azon a tizenhárompróbás osztrák bornirtságon, amely azzal akar megfélemlíteni bennünket, hogy egy régi vágyunk beteljesedésével, egy jogos igényünk megvalósulásával *fenyegetődzik*.

Ugy látszik, a jó német szomszédok megjedtek a saját szavuktól és most ész nélkül szívják vissza. Ugyanabban az ujságban, amely a mult héten hetvenkedő fenye-géssel kínálta fel nekünk a magyar bankot, megszólal most a politikai aggodalom és a finánclekiismeret és először a rémület hang-ján int bennünket a kétféle jegybank sanyaru-ságaitól általában, a magyar jegybank vézes következményeitől különösen; végül pedig a Kasszandra-kiáltást befejezi a krakélérség szilaj kurjantásával, mondván, hogy a végén mégis csak a magyaroknak muszáj engedniök.

No hát nem muszáj. Majd meglátják, hogy nem muszáj. Sőt nem is lehet. Először

a külön magyar bankkal fenyegetnek, hogy engedékenységre bírjanak, azután pedig azt bizonyítgatják, milyen lehetetlen dolog a külön magyar jegybank, megint csak azért, hogy leszerelésre bírják az ellenállásunkat. Ez az a bolond krakélérség, amely maga sem tudja, hogy mit akar, csak az az egy bi-zonyos, hogy krakélérekdeni akar. Hát velünk pedig nem lehet ilyen gyerekesen pökhendi módon elbánni. Mi álljuk a szavunkat és odaszegezzük őket is az ő szavukhoz. Tessék csak megmaradni a mellett, hogy legyen ma-gyar jegybank — mindenesetre kapacitálván első sorban Ausztria császárt, — a többi azután majd a mi dolgunk lesz. Féltünk bennünket a diszástól? Mi szenvedjük el. Féltük az aranyunkat, hogy külföldre vándorol? Nekünk fog hiányozni. Mondtuk már, hogy ne fájjon nekik a mi fejünk, mikor mi úgy érezzük, hogy rendben van. Az egész lamentációban csak egyetlen egy olyan do-log van, amely közös érdekü, de ez azután borzasztóan fest, a míg jól meg nem nézzük. Nehéz sőhajtás szakad fel az osztrák német kebelből, hogy mi lesz a szegény hadügy-miniszterrel? Mit fog csinálni, ha majd a közös védelem költségeiből azt, a mi Magyar-ország terhére esik, elértéktelenedő magyar bankjegyen fogja megkapni? A szegény kö-zös hadügyminiszter. És szamaritanus érzése mellett még az igazságszeretet — minden erényeknek ez a legosztrákabbja — szintén megszólal, kijelentvén, hogy az már nem járja, hogy Magyarország annyival kisebb kvótát fizessen, a mennyivel kevesebbet ér a bankója. Sietünk megnyugtanni a lázongó osztrák igazságszeretet. Magyarország minden elő-kékenységre kész, bármilyen smucignak néz-nek is bennünket az osztrákok, amiért olykor mordulunk egyet azért az egy-két-tíz mil-

liócskáért, amit jogtalanul elszednek tőlünk. Kérjük csak azt a bankot. Aztán ha rossz lesz a bankónk, fizetünk a hadügyminiszter-nek osztrák bankóval. Mert, reméljük, csak kapunk osztrák bankót a magyar buzáért? Ha pedig a saját bankójuk sem elég jó nekik a silány magyar bankjegy helyett, fize-tiünk aranyban, csak hogy békesség legyen. Ó, mi tudunk kulánsak lenni, csak ide az-zal a bankkal.

Vagy nem lehet? Akkor, kérjük ott van a közös jegybank új statutuma a paritással. Mi megelégszünk ezzel is. De ennél keve-sebbel semmi szín alatt. Vagy önálló magyar jegybank, vagy közös bank paritásos szerve-zettel. Harmadik eset nincs. És az osztrák németek vezető organuma hiába jósolgatja ma, hogy a magyar kormány elvégre is en-gedni lesz kénytelen, ha nem akad osztrák kormány, amely a magyar álláspontot elfogadja. Hogy akad-e ilyen osztrák kormány vagy nem, azzal mi egy cseppet sem törődünk, csak azt az egyet tudjuk határozottan, hogy magyar kormány nem akadá olyan, amely a paritásnak az új bankaktában megkon-struált mértékéből egy hajszálnyit is engedni hajlandó lenne. Mert ha akadna ilyen magyar kormány, azt az első napon kidobnák a magyar parlamentből.

Egyébiránt pedig ismételjük, ha úgy tet-szik a németeknek, csak adják a bankot to-vább is. Mi tartjuk.

A magyar kormányának a kiegyezés kérdé-sében érdekelt tagjai csak holnap utaznak Bécsbe, hogy a felmerült ellentétek kiegyenlítése fölött még egyszer s utoljára tanácskozzanak az osztrák kormányal. A bécsi lapokban ugyanban is kü-lönböző kompromisszum-hírek merültek föl, de e híreknek már azért nincs semmi alapjuk, mert

REGÉNY.

MARIETTE.

(18) — REGÉNY. —

Irta: MÁRTOS FERENC.

— Szívesen, de bocsássa el a derekamat, hiszen összetör...
Valóban, vas szoritása volt.

— Edes, tündérszép Mariette, tudja meg, hogy én örültem szeretnem magát és nem bocsá-tom el addig, meg nem ígéri, hogy eljön hozzám feleségül... Apuska egészen elmaradt... itt hiába kiált segítségért... Hatalmamban van lássa.

— De hiszen nem járja... nyers erőszakot használni egy győngye nővel...
— Sajnálom, ezuttal sokkal önzőbb vagyok, semminthogy lovagias lehetnék. Kénytelen va-gyok kiaknázni a helyzetet, mert nem tudom, mikor ismétlődhetik.

A helyzet tényleg kezdett kritikussá válni. Bajusza már csaknem a fületem esiklándozta...
— Inkább ígérem, hogy ismétlődni fog, csak most bocsásson el.

— Edes Mariette, ha mindjárt nem válaszol, eljön-e hozzám feleségül, akkor megcsókolom. Kőmikusan kétségbeesett tekintettel néztem vissza, szemébe. Győnyörű, dióbarna szeme olyan végtelenül győngyöden ragyogott rám, hogy összebor-zongtam belé.

— Hát, ha muszáj... szóltam, siránkozva.
— Igenis, muszáj.

— Akkor megmondom...
Ijedten rázkódott össze, s mint aki halálos

ítéletét várja, meredt rám. Szoritása győngyűlt s ügyes mozdulattal kisiklottam karjai közül.

— Holnap! — kiáltottam rá nevetve s fu-tottam apuska felé.

Lassan, lehorgasztott fejjel, jött utánam.

Június 9.

Szemben ültünk egymással, mint két üzlet-ember, apuska s én, az asztal mellett.

Halvány volt s a vallomás borzasztó erőfe-zítésébe került, dadogott, kereste a szavakat, szemét lesütötte.

— Meg kell vallanom neked, Mariette... a roulette minden pénzemet fölemésztette, sőt adó-ságot is kellett csinálnom, rendkívül sok adóssá-got... Nem mondom, hogy ti miattak tettem, hogy nektek akartam csak nagy, igen nagy va-gyont szerezni, hiszen ez úgy hangzanék, mintha védelmet keresnék számomra, pedig tudom, hogy könnyelműségemre nincs bocsánat...
— Hagyd csak, apuska. Mondd tovább a dolgot.

— Hát, igen... a roulette... Vesztettem. Sokat, nagyon sokat. S az ilyesmi becsületbe vág. Ezt meg kell fizetni, hamar. A pénz a be-csület, az élet s nekem nem volt pénzem... Oh, ha tudnád, milyen éjszakákat állottam ki! De hagyjuk ezt... Végre, az utolsó pillanatban isten elküldte mentőangyalát...

— A bárót.

— Igen, a bárót. Ő nagyon gazdag és sze-vesen segített rajtam. Ő igazi gavallér, nemes, derek...

— Hagyd ezt, kérlek.

— A mint kívánod. A báró tehát segített rajtam s ilyenformán megmentette az életemet, a becsületemet. Érted ezt, Mariette? Tudod-e, hogy mivel tartozok neki most már?

— Azt hiszem, kétszáz ezer frankkal.

— És a hála? Az ohsmerés? Mindenünket

neki köszönhetjük, érted? És soha sem fogjuk neki visszafizethetni, a mit...
— Persze, hogy nem, apuska, hiszen azért kell, hogy a feleségek legyenek.

Zavartan nézett rám:

— Ezt nem mondtam... végre is, nem pa-rancsolhatok neked... Az ilyesmi a szív dolga, és a viláért sem akarok kényszeríteni. De azt hiszem, hogy te okos leány vagy, Mariette...

— Ő igen. Ertelek, apuska, és ígérem, hogy okos leszek. Csak arra kérlek, engedjétek meg, hogy két napig várjak még a válaszzal. Azt hiszem, ez nem sok... Két nap. Hiszen végre is, egy emberéletről van szó.

— De mit mondjak a bárónak? Ő olyan izgatott, hogy aligha fog várakozni.

— Edes jó apuskám, kérlek, mondj neki akármit, de én két napig nem akarok erről be-szélni vele... Aztán ígérem, hogy minden a kedved szerint fog történni.

— Igérod?... Edes, jó kis leányom!... Te csak nem hagyod cserben apuskádat... Jöjj, csókolj meg.

... A bárót egész nap nem láttam. Vajjon mit mondhatott neki apuska? Szobám el van öntve virággal. S holnapután... ah, holnap-után!... Még huszonnégy óráim von s közben Georgine-nal is beszélhetek. Holnap érkezik a férjével s átutazóban meglátogat. Soha jobbkor nem jöhetett volna.

Június 10.

Ma délben az inas a következő névjegyet hozta szobámba:

Monsieur et Madame
HERMANN PIVELING
Copenhagen.

Szell Kálmán és miniszterársainak hazatérése óta a kiegyezés ügyében semmiféle fordulat nem állott be. Budapesti politikai körökben mindazáltal még most is bízunk a megegyezés lehetőségében. Ezek a körök azt hiszik, hogy a válságos helyzetből való kibontakozást gróf Thun távozása fogja elősegíteni és egy új osztrák kormány komoly kísérletet fog tenni a végleges kiegyezés lebonyolítására.

BELFÖLD.

Katolikus autonómia. A katolikus autonómia 27-es bizottságának javaslatával szemben a bizottság több tagja által bejelentett különvélemény megszerkesztésével dr. Göörffy Gyulát bízták meg, aki rövid idő múlva a különvéleményt bejelentő bizottsági tagok elé fogja terjeszteni dolgozatát. Az így megállapított szöveg fog azután a plenum elé kerülni, mint a 27-es bizottság kisebbségének különvéleménye.

Ábrányi Kornél a szabadelvű pártban. A félhivatalos *Budapesti Tudósító* jelenti: Ábrányi Kornél-nak a szabadelvű pártba való belépését illetőleg azt a felvilágosítást kaptuk, hogy Bécsben való több nap tartózkodása érlelte meg gyors elhatározását, hogy belépjen a szabadelvű pártba. Mielőtt azonban ezt táviratban tudatta volna Podmaniczky báróval, előbb választókerületének főbb tényezőivel közölte szándékát, kik sürgönyileg értesítették, hogy elhatározását időszerűnek tartják és lelkesen fogadják.

Beszámoló. Nyiregyházi választói előtt ma tartotta beszámolóját *Fericska* Kálmán országgyűlési képviselő. Tartalmas beszédben ismertette a lezárt parlamenti válság okait és elismeréssel adózott Szell Kálmán-nak, akinek tapintata és hazafias bölcsesége békét teremtett a pártok közt és elősegítette a közjogi alapon álló liberális elemek egyesülését. A kiegyezésről szólva dicsérte Szell Kálmán magatartását az osztrák kormánnyal való küzdelmében s azt a meggyőződését fejezte ki, hogy a Szell-kormány-nak sikerülni fog a kiegyezést a nemzet érdekeinek megfelelően nyíltan ütni. Azután báró Feilitsch Artur országgyűlési képviselő beszélt nagy hatással, hangsúlyozva, hogy a pártoknak a mai válságos helyzetben össze kell tartaniuk. A zajos tetszéssel fogadott beszédek után *Süttő* szabadelvűpárti alelnök indítványára egyhangulag bizalmat szavaztak *Fericska* Kálmán-nak és egyúttal Szell Kálmán iránt is kifejezte rokonszenvét a pártgyűlés.

Szabolcsmegye közönete. Most egy éve Szabolcs vármegyében forrongott a munkásnép s az igazások folytán nagy hullámokat vert a mozzalom.

— Tiszteletüket óhajtkák tenni, — szolt meghajolva.

— De ilyen nevű embereket én nem ismerem... Talán atyámat keresik?

— Nem, mademoiselle, ők éppen ide óhajtanak jönni.

— Sajnálom, nem fogadhatom őket. Mondja nekik, jöjjenek későbbben, ha nem leszek egyedül.

— Az inas távozott s mondott valamit az ajtó előtt, mire erőszakoskodva felelték neki. Majd dulakodás forma zaj hallatszott, mintha félreértették volna az inast, a következő percben felszakítják az ajtót és előttem áll — Georgine. Képzeltető az én meglepetésem. Sikoltva szaladok karjába, ő megölle, össze-vissza eszokol, aztán hogy, hogy nem, sirva fakadok, mire ő nevetve törülgeti a szeméit s mint kis babát visz a pamagra, odafektet, megcirgát s két könyökére támaszkodva, fölém hajol és kacag, kacag, olyan édesen, szívből fakadón, hogy könnyeim át, lassan én is mosolygok már...

— No, hozzád ugyan nehéz bejutni. Valóságos verkedést rögtönöztem künn az inással.

— De hát mit jelentsen ez a névjegy?

— Azt, édesem, hogy a férjemet Pivelingnek hívják, nem irtam volna meg? De hisz az mellékes. Egyébként ime teljes címünk:

Piveling & Aslaksen, grande marchanderie de tulipes, fournisseurs de la M. Se roi de Hollande etc. etc.

Belehasáodtam egy tulipánkereskedésbe. No, nevéss hát rajta egy kicsit. A dolog roppantul mulatságos, én magam sokat nevetek rajta néha, de végre is, kétszázezer frank évi jövedelem mellé szívesen elviselem „Piveling & Aslaksen urakat.”

— Hogyan? Kettőt?

— Az egyik csak „csöndes társ.” Az nem tartozik a családba. Aslaksen ur egyébként nagyon szeretetreméltó fiatal ember.

— És a másik?

— A férjemet gondold? Ő is nagyon

Ma már majdnem minden szabolcsi községben van ingyenes népkönyvtár s a munkások az igazító lapok s röpiratok helyett a jól szerkesztett *Néplapot* és a legjobb magyar írók által a nép számára irt füzeteket olvassák. Szabolcs vármegye tavaszi közgyűlésében az alispáni jelentés kapcsán foglalkozott a törvényhatóság a munkáskérdéssel és elhatározta, hogy *Daranyi* földmivvelésügyi miniszterhez *köszönő feliratot* intéz azokról a kormányintézkedésekért, amelyekkel a mozzalom lecsillapításához s a béke helyreállításához hozzájárult.

KÜLFÖLD.

Véres tüntetés Loubet ellen.

Budapest, június 4.

Franciaország nagy közvéleménye megadásal fogadta a semmitűszék emlékeztető határozatát, de a revanche-tábornok által lovagga ütött szájhűsök nem tudnak megnyugodni a nagy fordulatban. Ők voltak azok, akik rákényszerítették a kormányt, hogy a semmitűszék egyesített tanácsai döntsenek *Dreyfus* ügye fölött s a „hazafiak” most mégis elülről kezdik gyűlöletes harcukat az ország legfőbb bírósága, a kormány és mindenki ellen, akik azon fáradoztak, hogy a század egyik legnagyobb gazságát jótégyék. A boulangista banda ismert nagyságai ma rászították a csócseléket a köztársaság elnökére és az auteuili lövészcsapat *insultálták*. A felbértült tüntetők oda akartak férfközni az elnöki tribünhöz, s csak a republikánus gárda és a rendőrség erélye ótáik meg Loubet személyét a fanatizált tömeg tettelegességétől. Nem hiányzottak az ellentüntetők sem, de ezeknek lelkes kiáltásait szászorosan lezugga a hazafiak ligája által összetoborzott tüntetők zsvajva. Véres harc folyt a lövészcsapatok és a rendőrség közt, miközben sok ember megsebesült és vagy száz embert bevitték, ezek közt gróf *Diont*, *Boulangier* hírhedt csatlósát. A *Dupuy* kormányon a sor, hogy tiszteletet szerezzen a legelső bíróság határozatának és megtűszítsa a köztársaságot klerikális ellenségeitől.

Az auteuili tüntetésről és a *Dreyfus*-ügyről ma a következő félhivatalos táviratokat kaptuk:

Páris, június 4.

Loubet elnök és *Dupuy* miniszterelnök ma délután Auteuiliben mentek a nagy akadályversenyre. Utközben a tömeg nagy tisztelettel üdvözölte őket. Auteuiliben azonban megérkezésükkor *Loubet* éltetése mellett ilyen kiáltások hangzó-

kedves és szeretetreméltó, csak nem egészen fiatal már.

— És mégis hozzámentél?

— Kicsikém, kétszázezer frank évi jövedelem!

— Igaz, erről csaknem megfeledeztem.

— Oh, a nagy vagyon mindent pótol: fiatal-ságot, szépséget, szerelmet, igaz, még a szerelmet is. En ugyan sohasem voltam ábrándozó természetű (hiszen tudod), de leánykoromban néha mégis elfogott bizonyos vágy az ugynevezett családi boldogság után, távol a világ zajától, kis gunyhó rejtekén, te meg én... vagy hogy is mondja a költő?... Később aztán rájöttem, hogy én nem a családi boldogság számára vagyok teremtve. Az a bizonyos gunyhó nekem szűk lett volna, én élni akarok, nekem kell toalet, szerelem, pénz, sok pénz... minden! Mi lenne belőlem a nagyvilág nélkül? Oh, az igazi boldogság a gondatlan, nagyvilági élet. Lehet, hogy azért beszélek így, mert vörös hajam van, s a vereshajuak, azt mondják, mind ilyenek... De én azt hiszem, hogy nekem van igazam, és a fődolog, végre is, hogy én mit gondolok.

— Georgine, te csöppet sem változtál, a mióta asszony vagy.

Megvetőleg biggyeszté ajkát:

— Kevés ahhoz egy férfi, (vagy két férfi), hogy én megváltozzam. Sohasem becsültem valamit nagyon a férfiakat, de amióta asszony vagyok...

Olyan kicsinylő torzképet csinált, hogy fel kellett kacagnom.

— Te, hát mit szöl mindehhez a férjed, Aslaksen ur?

— Piveling, kicsikém. Oh, Piveling, ez mindenben kivétel. Ő jó, előzékeny, mintaférj. Alárendeli magát szeszélyeimnek és szabad hitelt nyitott számomra az angol bank összes fiókjainál... Néked sem kívánhatok jobb férjet. Apropos, most beszéljünk rólad. Kissé meg vagy húzódrva, arcszíned sem a legjobb. Ugy látszik, a

tak: *Panama! Le Loubetval! Éljen a hadsereg!* Sok embert letartóztattak. Egy embert, aki az elnöki tribün közelébe akart férfközni, nyomban letartóztattak.

Páris, június 4.

Az auteuili tüntetéseket a *lique des patriotes* rendezte. Több összeütközés is volt az elnöki tribün előtt, amelyet az elnök ordonnánctisztjei és a republikánus gárda csak nagy bajjal tudott megvédeni. Az egyik tüntetőt, *Christiani* grófot, aki az elnökhöz akart férfközni, letartóztatták. Ujra tüntetésre került a dolog. Egyfelől *Loubet* mellett, másfelől *Loubet* ellen tüntettek. A rendőrség többször összetűzött a tüntetőkkel. Sokan megsebesültek és vagy száz embert letartóztattak, köztük *Dion* grófot. *Loubet* visszatérésekor komolyabb incidens nem fordult elő. A nyugalmat ismét helyreállították.

Páris, június 4.

Loubet elnök Auteuiliben a tüntetőkkel szemben teljesen megőrizte nyugalmát. Mihelyt elment az elnöki páholyból, azt mondta, hogy a tüntetés nem vette el bátorságát, sőt némileg jó hatással volt reá.

Páris, jun. 4.

Dupuy miniszterelnök elnöklele alatt minisztertanács volt, a melyben a hadügyi, igazságügyi, tengerészügyi és gyarmattügyi miniszterek vettek részt. A minisztertanács elhatározta, hogy *Sfax* cirkálóhajót, a mely most *Porte de France*-ban (*Martinique*) van, azonnal az Üdv-szigetekre küldik, hogy *Dreyfus*-t Brestbe hozza, a hova június 26-ika körül fog megérkezni. *Dreyfus*-t azonnal átadják a katonai hatóságoknak és átviszik a rennesi katonai fogházba.

Páris, június 4.

A reviziópárti lapok mind az igazság, az igazságosság és a jog diadalát ünneplik és annak a reménynek adnak kifejezést, hogy minden józan gondolkodású, jó hazafi meghajol majd a semmitűszék ítélete előtt és általános kibékülés és megnyugvás áll be. Az *Aurore* és a *Petite République* azt kívánják, hogy az elkövetett törvénysértésekért való felelősséget állapítsák meg és a bűnösöket, különösen *Mercier* tábornokot lakoltassák meg.

A revizióellenes lapok nagyobb része beletörődik a semmitűszék ítéletébe és azt mondja, hogy mindenkinek alá kell vetnie magát az ítéletnek, hogy az országban helyreálljon a nyugalom. Bizalommal várják az új haditörvényszék ítéletét. Csak az *Intransigant*, *Libre Parole* és *Echo de Paris* ragaszkodnak régi álláspontjukhoz és kétségbe vonják a semmitűszék következtetéseinek a helyességét.

Riviera levegője nem jót tesz neked... vagy más valami lappang a háttérben? No, légy őszinte. Hiszen ugyis keresztüllátok rajtad. Előttem akarsz titkolózni?

— Semmi, Georgine...

— Semmi? Lássuk csak. En azt sejttem, hogy valami fiatal ember van a levegőben... Te *Mariette*, ha nekem most mindjárt mindent el nem mondasz, rögtön tovább utazom.

— De igazán mondom, nem érdemes...

— A megítélést bízd rám. Nos hát, elmondod-e, vagy sem? Utazom...

— Kérdezz hát...

— Igy már jó. Oláh, remélem, letűnt már a napirendről... ah! elpirultál nevének említésére... tehát ő... még mindig... édes kis bolondom, ez igazán megható kitértés!

— Tévedsz, Georgine. Köztünk mindennek vége...

— Remélem is, mert ha nem így volna, kérnélek, hogy felejtsd el őt. Első sorban azért, mert nem hozzád való. Másodszor, mert nem is szeret komolyan... kérlek, hallgass végig. Sokszor akartam már írni neked e dologról, de oly kényes tárgy és a mellett azt hittem, észre térsz nélkülüm is. De látom, hogy szükséges a kiábrándítás. Halljad tehát: alig, hogy te elutaztatók a fővárosból, Oláh hazatért. Nehány nap múlva láttam őt a városligeti fasorban, Cserecsy-né társaságában... Sajnálom, hogy fájdalomt okozok neked, de az a fickó nem érdemel mást, el kell mondanom. Oly botrányos nyíltsággal viselkedtek, hogy én pirultam, én. (Tudod, hogy ez sokat jelent.) Aztán az egész város beszélt rólok, csak egy ember volt persze, aki a dologról nem tudott: a férj... ah, a férjek olyan ostobák, hogy nem is érdemelnek mást, mint hogy a feleségeik megcsalják őket!... Látod, édes kicsikém, milyen emberre pazaroltad szerelmedet... Jó, hát most vége, nem beszélünk többet róla. De igéred nekem, hogy igazán vége?

— Igérem, Georgine.

(Folytatása következik.)

Páris, jun. 4.

A Havas ügynökség jelentése szerint a *Du Paty de Clam* ellen való eljárásra főleg a semmitiszék előtt tett tanuvallomások adtak okot, amelyekben *Du Paty de Clam*-ot különféle hamisításokkal és hamisítványok használatával vádolták.

A Karolinák átengedése. A diplomáciai világot éppenséggel nem érte váratlanul a spanyol trónbetegek az a passzus, hogy Németország magához váltotta Spanyolországtól a Karolinákat, a Palao-szigeteket és a Mariannák legnagyobb részét. Mindjárt az angol-spanyol amerikai háború után alkudozásba lépett Németország Spanyolországgal a Karolinák átengedése végett. Terve ellen még Franciaország sem támasztott nehézségeket, pedig 1885-ben az kényserítette Bismarckot, hogy ettől a tervtől elálljon. A helyzet természetesen más is mint 1885-ben. Akkor Bismarck nem akart a Karolinák kérdéséből casus bellit csinálni és a döntést a pápa ítéletére bízta. Ma Németországra nézve magasabb érdekek forognak kockán; a Karolina-szigetek fokozott jelentőségű lett a német politikában, amióta Németország Kelet-Ázsiában megvetette lábát. Ez a sziget-csoport ma úgyszólván hidat képez Kiautschau és Számoa közt és ez utóbbinak megtartására döntő fontossága van a Karolinák megszerzésének. Biztosra veszik, hogy a spanyol cortex jóváhagyja a szigetek átengedését, belátva, hogy Spanyolország minden erejét most már az anyaország felvirágkoztatására kell fordítani. A birodalmi gyűlés részéről sem várható komoly ellentállás a szigetek megszerzése ellen, legfeljebb a szocialisták fognak akadékoskodni. A liberális német sajtó ujjongva zengi dicsőségét *Bülow*-nak, amiért neki sikerült az, amit Bismarck kerestőlívni nem tudott. A három sziget-csoport területe alig 3000 négyzetkilométer és vagy 50.000 lakost számlál.

HIREK.

Budapest, június 4.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Május 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiket az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejkorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hír.** Dr. Szemere Albert *Szűdesen* évek óta folytatott fürdőorvosi működését ott újból megkezdte.

— **József főherceg családi ünnepe.** *Alesuth*-ról írja tudósítónk: József főherceg családjával ma hármias ünnepet ült. *Klotild* főhercegnő és leánya *Klotild* főhercegnő nevenapját, és *Klementina* korbog hercegnő születésnapját. Halaadó istentisztelet volt az udvari kápolnában, amelynek oratoriumában hallgattak azt végig József főherceg, *Klotild* főhercegnő, továbbá *Erzsébet* és *Klotild* főhercegnők, *Szirmay* Sarolta grófnő udvarhölgygel. Az ünnep után *Libits* királyi tanácsos, *Rácz* Kálmán titkárral, a tisztekkel, az udvartartás részéről: *Unterauer* József udvari tanácsos, *Pauer* Hugó titkárral, a főhercegi iskolák tanulóit tanítókkal és az udvari személyzet vettek részt az istentiszteleten.

— **Főhercegek katonai szemlén.** *Frigyes* főherceg, tábornagya, az V-ik hadtest parancsnoka e hónap 6-ikán 40 vezérfkari tiszt kíséretében Szombathelyre érkezik, ahol körülbelül öt napig fog időzni. Ez idő alatt a főherceg és kísérete Szombathely vidékén tereptani tanulmányokat végez. Ugyancsak Szombathelyre érkezik e hónap 7-ikén József főherceg, hogy a honvédség feletti szemlét tartson, onnan Körömdre és Kőszegre utazik.

— **Ünnapi körmenetek.** Ünnepnapján csak a Mátyás-templomból s a belvárosi és óbudai plébánia-templomokból tartottak körmenetet. Hagyományosan szokás szerint a főváros többi plébánia-templomaiból vasárnap indult ki a szokásos ünnapi körmenet a templom környékén felállított oltárokkal. Az egyházi aktusnak gyönyörű idő kedvezett és a körmenethez, melyet minden kerületben a plébános vezetett, rendkívül sokan csatlakoztak. A körmenet mindenütt tíz órára véget ért, csak a Józsefvárosban, ahol az Orsey uti új kálváriára is elzarándokoltak, tartott délig.

— **A nyolcvankét éves Klementina hercegnő.** Mint Szófiaiból telegrafálják, ma ünnepelték ott *Klementina* korbog hercegnő nyolcvankétedik születésnapját. A fejedelmi palota katolikus kápolnájában tedeum volt. Azután a főpapság, a szobranye elnöksége, a miniszterek, a diplomáciai testület, a polgármester és a tisztikar megjelent a palotában, hogy szerencsekívánatait átadja.

— **Egyetemi élet.** Az egyetemi ifjúság egyik leghumánusabb intézménye, az egyetemen körház egyesülete tegnap tartotta évről évre közgyűlését *Malczér Elemér* elnöke alatt. Az évi jelen-

tés szerint az egyesület 1899. évi január hó 1-étől, június 1-éig 1963 egyetemi hallgatót részesített ingyen orvosi segítségben és 308 szegény hallgatót az ingyenes gyógyszer jótéteményében.

— **A házelnök afféréje.** *Fenyő* Sándor, a *Magyar Hírlap* szerkesztője, akit *Perczel* Dezső, a képviselőház elnöke tegnap provokált, ma megbízta *Feszty* Árpádot és *Bartók* Lajost, hogy ügyében járjanak el. A felek segédei ma délután összejöttek, de az ügy végleges elintézése csak holnapra várható, amikor *Perczel* Dezső visszaérkezik a fővárosba.

— **Cimadománózás.** A király a kereskedelemügyi miniszter előterjesztésére alsó-szati *Pethő* János királyi tanácsos és posta-távirada igazgatónak, a posta-és táviradaügy fejlesztése körül szerzett érdemei elismerésül a posta-távirada főigazgatói címet adományozta.

— **Kossuth Ferenc gyöngyökkel.** *Kossuth* Ferencet Jásziskér község lakossága ma nagy ünnepre készül fogadni, és ezért több ezren gyülekeztek a környékről is. *Kossuth* azonban hirtelen rosszul lett, hogy ágyba kellett feküdnie, aminek folytán a jászkiseri népgyűlést elhalasztották.

— **A kolozsvári egyetem tisztikara.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter a kolozsvári magyar királyi *Ferenc* József tudományegyetemen a jövő 1899/1900-dik tanévre dr. *Fabinyi* Rudolf tanárnak rektorrá, továbbá dr. *Óvári* Kelemen tanárnak a jog-és államtudományi, dr. *Lőte* József tanárnak az orvostudományi, dr. *Haraszti* Gyula tanárnak a bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi s dr. *Szadeczky* Gyula tanárnak a matematikai és természettudományi kar dékánjává, végül dr. *Buday* Kálmán tanárnak az orvostudományi kar jegyzőjévé történt megválasztását jóváhagyta és a nevezetteket említett minőségükben a mondott idő tartamára megerősítette.

— **Rennes.** A semmitiszék egyesült tanácsai a rennesi hadbírósnak juttatta azt a szerepet, hogy a hazatérő ördögizgiert rabnak vizsgálja becsületét. Erthető tehát, ha a világ érdeklődése nemsokára a vidéki város felé fordul. *Rennes* Ille et Vilaine megye legnépesebb és legfőbb városa 65.000 lakossal. Falai közt székel a 10-ik hadtest parancsnoksága, a legújabb góthai almanach szerint *Lucas* tábornok a hadtestparancsnok, meglehet azonban, hogy az idén más-hová helyezték el ezt a tábornokot, akinek neve a *Dreyfus* ügyben nem szerepelt. *Rennes* valamikor Bretagne hercegség székvárosa volt.

— **Dr. Rothschild Budapesten.** A gyermekek védelme olyannyira foglalkoztatja a külföldi előkelő köreit, hogy most már csaknem naponként érkezik egy-egy külföldi kitűnőség tudósítása, hogy a szeptember havában Budapesten tartandó gyermekvédő kongresszuson megjelenik. Legtöbben jönnek az eddigi jelentkezések szerint Párisból és Berlinből. Osztrák még kevés van. A jelentkezők között különösen érdekes, hogy a híres *Rothschild* báró család egyik tagja, aki okleveles orvos is, Párisból egyenesen előadást jelentett be a sterilizált tejről, mint a kisdetek táplálékáról.

— **Házasság.** Fényes esküvő volt tegnap este hét órakor a Deák-téri ágostai evangélikus templomban. Ifj. *Pekár* Imre dr., a fiatalabb ügyvédi kar jeles tagja vezette oltárhoz *Verébly* László egyetemi tanár leányát, *Verébly* Margit kisasszonyt. A vőlegény részéről tanuskodtak: *Láncey* Leó országgyűlési képviselő és *Pekár* Károly nyugalmazott államasuti főfelügyelő, a menyasszony részéről: *Rakovszky* Géza országgyűlési képviselő és *Müller* Kálmán miniszteri tanácsos. Az esketést a vőlegény nagyatja, *Pekár* Lajos esperes *Horváth* Sándorral, a budapesti ágostai evangélikus lelkészrel egyetemben végezte. Az előkelő s szépségű nászközönség egészen megtöltötte a templomot.

Tolnai Imre június 11-ikén fél tizenegy órakor esküszik örök hűséget a dohány-utcai zsidó templomban *Schrecker* Nina kisasszonynak.

Kassovitz Áron zentai kereskedő e hó 14-ikén tartja esküvőjét *Brast* Matild kisasszonnyal Baján.

Hollós Ödön június 18-ikán fél tizenkettőkor vezeti oltárhoz a dohány-utcai zsidó templomban *Neustadt* Aranka kisasszonyt.

— **Aranylakodalmom.** *Wisinger* Ármint volt ékszerész és rézforgókeskedő ma ünnepelte házasságának ötvenedik évfordulóját gyermekei, unokái, dedunokái és nagyszámú rokonsága körében. Az öreg házaspár tisztelőre lakoma volt.

— **A belügyminiszter a közegészség érdekében.** A nyári évad közeledtével a főváros lakosságát eddig a kerületi előjárások figyelmzették a közegészségi szabályok pontos megtartására. Az idén azonban maga a belügyminiszter intéz érélyes hangú felhívást a közönséghez, hogy a higiénikus rendelkezéseket tartsa meg, ügyeljen a közisztaságra, óvakodjék a ragadós betegségek terjesztésétől és különösen a tüdővész átpántalásától. A figyelmeztetés egyképpen szól egy az egészségeseknek, mint a betegeknek s remélhetőleg meg is lesz a kellő fogantatja.

— **Turista kirándulás.** A magyar turista egyesület budapesti osztálya június 11-én vasárnapon kirándulást rendez a Velencei tóhoz. A kirándulók a keleti pályaudvarból reggel 6 óra 20 perckor indulnak Agárdra. Itt a velencei-tavon lélekvesztőn átkal-

nek *Sukoróra*, ahonnan a Meleghegyen át a *Likas-kő* és a gróf *Czirák*-féle vadaskastély érintésével *Losvasberénybe* mennek. A visszatérés a 3 óra 25 perckor induló vonattal *Bicskén* át történik.

— **Thaly Kálmán Ungvárott.** *Thaly* Kálmán országgyűlési képviselő május 28-ikán Ungváron az *Ungmegei Magyar Közművelődési Egyesület* irodalmi szakosztályában *Ungvár* a *Drugetek* és *Bercsenyiek* korában címen szabad előadást tartott. Az előadáson *Firczak* püspökkel és gróf *Török* főispánnal az élén jelen volt Ungvár és vidékének egész értelmisége, amely élvezettel hallgatta a kuruc korszak történetírójának lebilincselő előadását. *Thaly* Kálmán, akit Ungvár közönsége a legnagyobb rokonszonnal üdvözölt körében, szombat délután meglátogatta a *Bercsenyiek* régi fészket, az ungvári várat, ahol az ungvári görög-katolikus növendékpapok kuruc-nóták éneklésével fogadták. Hétfőn a szobránci fürdőben járt, kedden pedig résztvett a Közművelődési Egyesület nagy-bereznai kirándulásán.

— **Vonatkiállítás.** *Polgárdiról* telegrafálják, hogy a Budapestre elindult gyorsvonat ma délben az ottani állomás közelében kocsiklott. Nagyon baj nem történt, csak a mozdony, a kalauzkocsi és három személykocsi zökent ki a vágányból. Az utasok közül senki sem sérült meg, a vonat személyzetéből azonban két kalauz kisebb természetű sérülést szenvedett. A *Déli vasút* jelentése szerint a személyvonatok utasainak *Polgárdi* állomáson át kellett szállaniuk, de holnapra már szabad lesz a pálya.

— **Tolnavármegyei muzeum.** Ma nyitották meg *Szegárdon* Tolna vármegye muzeumát, amelyet gróf *Apponyi* Sándor és *Wosinszky* esperes-plébános adozatkészsége teremtett meg. A kormány részéről *Zsilinszky* államtitkár, *Fraknói* muzeumi felügyelő, *Kammerer* kormánybiztos, *Szalay* Imre muzeumi, *Radisich* iparművészeti muzeumi, *Horváth* Géza természetrajzi muzeumi igazgató volt jelen az ünnepen, melyre a megye előkelőségei is nagy számban jöttek el. — *Reggel* kelenkor *Fraknói* misét mondott. Az ünnepet gróf *Széchenyi* főispán megnyitó beszéde kezdte meg. Utána *Wosinszky* ismertette a muzeumot, *Zsilinszky* és *Fraknói* pedig a kormány nevében támogatást ígértek. Délben 200 terítékű bankett volt, amelyen *Széchenyi* főispán, *Döry* alispán, *Zsilinszky* államtitkár és még mások mondtak pohárköszöntőt. Délután népművészet. Este gróf *Zichy* Jenő olvasott fel a zsidai utjáról.

— **Halálozás.** *Stark* Ferenc, Nagy-Abony város köztisztelőben állott polgára, ma délelőtt 83 éves korában meghalt a budapesti *Ferenc* József-kórházban. Dr. *Erős* Zsigmond és dr. *Erős* Samu budapesti ügyvédek atyjukat gyászolják az elhunytban, kinek holttestét saját kívánsága szerint Nagy-Abonyban elhunyt felesége sírja mellé temetik.

Kápolnai *Pauer* Ede, széles körben ismert és tisztelt fővárosi polgár tegnap hosszas szenvedés után 64 esztendősen Kóbányán elhunyt. Egy kiváló tehetséges fiatal színész, *Kápolnai* *Juliska*, a zombor-szolnoki színtársulat naivája, atyját gyászolja a megboldogultban.

— **Nagyármos közegészségügye.** *Nagyármos* község előjárósága fölkerített bennünket a következő hivatalos nyilatkozat közlésére.

Néhány fővárosi napilapban tévesen az a hír jelent meg, hogy *Nagyármos* községben a gyermekek között járványos betegség uralkodik. Ez a hír tévútra vezette a nyaraló közönséget, annyira, hogy több család a felvett lakását fölmondta. A nyaraló közönség érdekében a tisztelettel alulírott előjáróság kijelenti, hogy *Nagyármos* az egészségi viszonyok teljesen kifogástalanok s a folyó évben egyetlen egy járványos vagy ragályos betegség sem fordult elő.

— **A gróf Hadik-Barkóczy gyermekek gyilkosa.** Megirtuk mai számunkban, hogy *Bérczi* rendőrkapitány *Esztergomban* letartóztatta *Heinz* Laurát, aki múlt évi októberben *Gálocon* gróf *Hadik-Barkóczy* János gyermekeinek bonneját elvette. Ekkor történt, hogy a gyermekek közül ketten hirtelen mérgezési tünetek közben meghaltak, míg a harmadik felgyógyult. *Heinz* Laura most husz órai vallatás után beismerte, hogy ő mérgezte meg a gyermekeket. A rendőrség sajtóirodája ez ügyben a következő jelentést adta ki:

Gróf *Hadik* János két gyermekének elhalálzásából folyólag a beregszászi királyi törvényszék vizsgálóbírája megkereste a budapesti államrendőrséget, hogy a folyamatban levő bűnyűgyen nyomozást eszközöljön, ezen megkeresés következtében jart *Bérczi* kapitány *Esztergomban* is és ott vizsgálóbírói rendeletre tartóztatta le *Heinz* Laurát, akit a törvényszékhez szállítottak be.

— **Egy gözmalom lebontása.** A *Lipótváros* éjszakai részének fejlődését semmi sem akadja meg annyira, mint az ott éktelekű malmok épületei, amelyek nem valók milliókkal emelt paloták közepébe. Ugy értesülünk, hogy az egyik nagy malom tulajdonosa részánat magát ipartelepének áthelyezésére. A *Haggenmacher*-féle gözmalom fogják legközelebb lebontani, amely utjába állt a *Lipót-kört* kiépítésének. *Haggenmacher* több díszes bérházat épített a malom őriási talján.

— **Dreyfus Gallóiban.** Przemysben egy-két héttel ezelőtt az utcasarkokra plakátokat ragasztottak ki. Kiabáló betűkkel hirdették a színes lapok:

Távirat!!!

Dreyfus a jövő szombaton megjön!

A kíváncsiság nagy volt, a titok pedig néhány nap múlva kipattant. Egy színésztársaság jelent meg Bécsből és a következő előadást hirdette:

Dreyfus kapitány, vagy az Ördögsgiget foglya.

Valami nagy bonyodalommal nem igen lehet vádolni a darabot, a mely különben öt képből áll:

I. Kép.

Esterházy, az őrnagy, a szép Dreyfusné kegyeiért eseng. Miután azonban a szép asszony annak rendje és módja szerint kiadja az útját, az őrnagy bosszút forral és még ebben a képből Dreyfust elfogják.

II. Kép.

Szin: a degradált Dreyfus cellája. Dreyfus és Picquart ezredes, a jó barát, beszélget, majd következik egy másik beszélgetés Zolával, mire a fogoly elbucsuzik övéitől.

III. Kép.

Zola nemes viselkedése. Zola oda kiáltja a tomboló tömegnek, hogy mindenkor a lábbal tiport igazságért fog küzdeni.

IV. Kép.

Henry megvallja a hadügyminiszternek, hogy 5 hamisította a bordereaut.

V. Kép.

Egy hajóskapitány, aki hajójával elhalad az Ördögsgiget mellett, tudtára adja a boldogtalan fogoly-nak, hogy porének revizióját elhatározták.

Tekintve azt, hogy a darabot már jó ideje játszzák, a szerző nem közönséges látnoki tehetséggel rendelkezik. Egyébként a przemysli előadás szüfolyásig megtelt a Sokol-terem nagyobb részét kereskedőnéppel. Katonatiszteknek tilos volt a megjelenés. A derék közönség Zolának, Dreyfusnak, meg Picquartnak lelkes ovációkat rendezett, ellenben Esterházyt és Henryt kegyetlenül lehurrogta és az előadás után kicsi hija, hogy meg nem verték az átkozott hamisítókat. Przemysből Lembergbe ment a társaság, ahol azonban a konkurrencia miatt nem boldogulhatott. Az igazgató, aki különben hölgy volt, azzal a kijelentéssel, hogy utiköltségért megy, Bécsbe utazott, ahonnan azonban nem tért vissza. Az árván maradt társaság erre elhatározta, hogy tovább folytatja a körutat. Mentek a Dreyfusista színészek erre Brodyba, ahol sikert arattak. A derék közönség feszült figyelemmel követte az előadást s hogy mennyire tájékozva volt a világeseményekről, azt a következő kis incidens bizonyítja: Egy színész, aki egy kapitányt adott, elszólta magát és azt jelentette, hogy Esterházy egy borotvával megölte magát.

— Henry! Henry! — kiáltotta fel a színpadra kórusban a közönség.

A színész nem veszte el a lélekjelenlétét. Azt vágja vissza:

— Henry is elvágta a nyakát, sőt ugyanezzal a borotvával.

Az orosz határon is akadt egy kis galiba. A trupp tudniillik Oroszországba ts át akart menni, s amikor a határon a muszka hivatalnok átvizsgálta a podgyaszt, a holmik között ráakadt a „borderó”-ra és Dreyfusénak egy levelére. Cyanusnak tetszett neki ezért a társaság és ugyancsak hosszú ideig tartott, amíg a színészek úgy ó, mint előhívott feljebbvalóját felvilágosíthaták, hogy csak ártatlan színházi kellékekről van szó.

— **Munkásgyűlések.** Hét munkásgyűlést jelentettek mára be a rendőrségnek. A fővárosi cipész- és cizmadia munkások délután 3 órakor az Uj-utca 16. szám alatti vendéglőben mintegy 500-an tartottak gyűlést, melyen a cipész munkások helyzetével foglalkoztak. — Az ó-budai munkások délután 4 órakor tartottak nyilvános népgyűlést, melyen Izrael Jakab beszélt az új kormány működéséről. A munkásoknak nem elég a kuriai bírásokból; nekik az általános választói jog diadaláért kell küzdeniük. — Az angyalföldi munkások a Csányi-utca 7. szám alatt délután mintegy 600-an gyűléseztek, Tangli János elnöklété alatt. Polczéder Agoston volt a gyűlés szónoka, aki felhívta a megjelenteket, hogy iratkozzanak be az angyalföldi munkásképző egyesületbe. — Az

újpesti gyárak, lakatos-, kovács-, vas- és ércöntő munkásai délelőtt 11 órakor gyűléseztek Külső Váci-ut 13. szám alatti vendéglőben. Weitner Jakab beszélt, akinek indítványára kimondták, hogy a gyűlésezők gazdasági érdekeik megvétele céljából szakszerveületet alakítsanak. — Az újpesti munkások két népgyűlést is tartottak, melyeken a munkássajtó ügyét vitatták meg. — A gyűlések mindenütt rendezettség nélkül folytak le.

— **A keringőkirályról.** Ötvenéves jubileumát ünnepelte 1894-ben a bécsi művészvilág a tegnap elhunyt Strauss Jánosnak s akkor egy díszalbumot adtak ki, amelyben a külföld sok nagy embere is csodálattal fejezte ki Strauss János művészetét iránt.

Jókai Mór így írt: Az én barátomnak, Strauss Jánosnak! Neked könnyű feljutni a menyekbe, hiszen megvan hozzá a hanglétrád.

Dumas Sándor: Fiatalkoromban szenvedélyesen szerettem a táncot és különösen a keringőt. És ilyenkor megtörtént, hogy táncosnőmmel megálltunk és elmerengve hallgattuk Strauss János zenéjét és követtem az alkalmatosságát, amelyekbe ringattott bennünket. Ma is gyakran eljátszatom magamnak Strauss keringőt és látom ifjúságomat, amint mosolyog felém, és a mint újra elvonul mellettem.

Daudet Alfonz: Olyan zeneköltők, mint Strauss, az emberiség bölcsődalnokai. Hogy jutalmat találjanak fáradozásukért, a gondviselőstől életük meghoszabbitsát kellene kérni, hiszen az élet a legkedvesebb az embernek.

Sardou: Strauss keringőjének emlékezete legboldogabb napjaimmal szoros kapcsolatban van. A téli estéken, a kandallónál ülve egy Strauss-féle keringő néhány akkordja elég, hogy újra rátaláljak 20-ik évemre és ezert nem tudok neki eléggé hálálkodni.

Massenet: Strauss János keringője? Ez az egyetlen, a mire táncolni sohasem tudtam. Mennyi zene és sajtószéri harmonia az izgató melódiáiban, a szeszélyes és szellemes ritmusokban, szeretettel méltó és szenvedélyes, gyengéd és vad — ez a zene szuverénül uralkodik. Strauss János a bécsi zene illatszere.

Wagner Rikárd 1863-ban így írt Strauss Jánosról: A legzeneibb koponya, a mit valaha ismertem. Egyetlen egy Strauss-féle keringő felülmúlja báj, finomság, és valódi zenei tartalom tekintetében a külföld valamennyi gyári termékeit, mint a Szent-István templom tornya a párisi boulevardok magas oszlopait.

— **Csirkefogók összefogódása Olaszországban.** Itáliát tisztogatják. Nagy razzsiát tartanak az egész felszigelet, amelyen régóta temérdek társadalmi szemétt gyűjt halomra. Most az elegáns ruhában szereplő csirkefogókra kerül a sor. Így Turinban Fava báróné palotájában a pazar rendezésű játékbarlangot ugrasztották szét. Az ott talált játékosok jobbra a *highlife* tagjai közül valók, kiket egyelőre szabadon bocsátottak, de egy előkelő arisztokrata családhoz tartozó bárónőt letartóztattak.

Szardíniának tisztogatása is bűmulatos eredményre jár. Számos bandita végső megszorultában önként megadta magát; igen sokat agyonlőttek közülük. A csendőrségnek sikerült a hírkedő *Soltári* is elfogni, aki a lakossághoz intézett parancsait és a földirtokosok halalos ítéleteit a templomok ajtajára ragasztva szokta hirdetni. A tömeges letartóztatások napirenden vannak s a Cagliari felé menő vonatok megdergikéhez van egynéhány foglyoszállító kocsi kapcsolva.

A nápolyi rendőrség vasárnap fogta el don Eduardo de Liguorit, Presicco és Pozzomauro herceget, ki vakmerő szédélgeivel mintegy 40.000 lirát harcolt össze. A herceg *Liguori Szent Alfonz utolsó ivadéka*. Igen sok nagyszabású szédélge sikeres menekülésének oka a *Corriere di Napoli* című lap és *Pessina* szenátor az elfogatási parancsok késedelmes kiállításával egérutat engedett nekik. Védelmükre *Pessina* szenátor, a hírneves jogász és volt igazságügyminiszter vezetésével alatt valóságos védőkollégium alakult.

— **Dívhóbortok.** Ez egyszer Angolország a hazája a két legjobb dívhóbortnak, a zsebkendő és a zseb nélküli szűkölködő női ruhák divatjának. Az angol hölgyek most a kabátjuk, illetőleg a derék újában viselik a zsebkendőt, mert a modern szűk toalettek nem tűnének zsebet a ruhában. A divatos öltözékek számúzták már a kis óraszebet is, úgy, hogy a hölgyek aranyesetten az övükön viselik az órajukat, nagy elszőrnyűködésre a rendőrségnek, amely ebben a viseletben a tolvajlásra való felbujtást lát. Nincs tehát több zseb a női toalettekben. A divatos öltözökű hölgyek a derék bal újában rejtegetik a kis csipkekedőt, az aprópréznt pedig aranyláncan függő kicsiny táskában tartják, szintén a bal kezükön. Annyi bizonyos, hogy ez az új divat sem nem kényelmes, sem nem kellemes. Ez vezette London egyik lezhíresebb szabónőjét arra a gondo-

latra, hogy a modern szűk szoknyának az alsó szegélyébe belül varr zsebet! Ennek a divatnak is akadnak már követői, de azért aligha fogja ez a képtelen találmány a zsebkendőviselőt legújabb divatját megszüntetni.

— **Halál az utcán.** Schön József 60 éves pincér tegnap este az Argyleki-utca és Kerepesi-ut sarkán hirtelen összeesett és meghalt. A vizsgálat kiderítette, hogy a szerencsétlen embert szívizületlenség ölte meg. Holttestét beszállították a törvényszéki orvos-tani intézetbe.

— **A hat Dainef-nővér** holnap este bucsuzik Óbudavára látogatóitól. Az előadásban közreműködik hetedik testvérkéjük is.

Bártfa ünnepe.

Bártfa, június 4.

Ünnepet ült vasárnap Bártfa és vele Sáros megye közönsége. *Bubics* Zsigmond, Kassa műszerető püspöke átadta magasztos rendeltetésének Bártfának őserégi fényében helyreállított plébánia templomát. Az ősz püspök nemes tüzi lelkesedésére vall, hogy aggkorát nem kimélve, maga jelent meg egy kiváló hazai műemlék ünnepi felavatásán. Hazaifias hévtől, a művészetek iránt való rajongástól áthatott nagyhatalú beszédében méltatta a szöszkekről a templom fölszentelő ünnepének jelentőségét.

Szeressétek ti is — szólt a főpap — ezt a szép hajlékát az Urnak, mely immár husz esztendő óta nagyrészt elvonatva rendeltetésétől, régi fényében és díszében ma ismét megnyílik a ti színtokokra. Becsüljétek meg azt nemcsak a maga egészében, hanem minden legapróbb részleteiben is; hiszen, aki ért a néma kövek beszédéhez, annak azok hosszú századoknak zivataros történetei, a régi nemzedékek, atyáitok és őseitek hitbéli buzgótságát, Isten iránti szeretetét fogják elbeszélni. Legyen a templom minden részekekéje buzdítás reátok nézve, hogy a jámbor ősök nyomain haladva, ti is híven szolgáljátok atyáitok Istenét.

Ha végigtétek a gyönyörű épületen, majdnem hét század története vonul el lelki szemeim előtt. Feltűnni látom III. Bélát dicső királyunkat, ki a Szent Bernát által létrehozott szerzetes rendet behívta hazánkba, s itt nekik számos helyen templomot és monostort építtet, hogy műveljék a földet és polgárosítsák a népet; feltűnni látom Szent Bernát fiait, a derék clairvauxi szerzeteseket, kik ennek a templomnak helyén építették meg akkor még kisdied templomukat, s a körülötte elterülő őserdőkől művelt és emberek táplálására képes földet alkottak, s ezen a földön lassanként létrejött Bártfa, hazánk legrégibb városainak egyike. Azután feltűnni szemeim előtt e városnak ősi lakosai, kiknek ez a templom volt plébániatemplomuk, akik e helyen meghonosították a művészeteket, az izlést, és ezek legjobb termékeivel ezt a templomot díszítették fel, úgy hogy alig van középkori templom hazánkban, mely múnkiesek tekintetében gazdagabb lett volna, mint ez; szentségháza, falfestményei, tizenkét gótstílusú szárnyas oltára, szobrai, keresztelő-medencéje, egyházi butorzata, s íremlékek, egyházi öltözétei, csillarai a legremekesebb alkotások valának, s ezen ékes-ségek közül nem egy napjainkig is fennmaradt és ezek teszik oly drága kincsévé a templomot. Majd ismét látom, amint földregés, tűzvészek, ellen-séges fegyverek megrontják, rombolják ezt az épületet, de látom azt is, hogy atyáitok buzgósa ismét és ismét helyreállítja azt. Azután látom a vallás-háboruk rémeit, melyek között e templom elvétetik katolikus őseinktől és rövid időközökben többször gazdát cserél, de végre másfél század előtt ismét és reméljük örökre visszakerül a katolicizmus birtokába. Mindezen események között templomuk új alakot nyer és meggyönyörödik, hogy a hívők növekvő számának befogadására képes legyen. De végre az idő eszázot ereje elhatalmasodik felette is, mint minden emberi alkotás felett, s egyes részeiben meggyengülve, elkorhadva már nem alkalmas magasztos hivatásának betöltésére.

S ekkor buzgó férfiak lelkében megfogalmazik a gondolat, hogy ezt a szép hajlékot ismét alkalmazni kell tenni rendeltetésére és vissza kell állítani régi fényébe és díszébe. Husz évvel ezelőtt megkezdődik a munka és Isten segítségével befejezett nyér és imo ma ismét átadjuk az egykori rendeltetésének.

Mindezeket elgondolva, lehetetlen, hogy hálával telt szívevel ne boruljunk Isten szent oltára előtt, mindezekért köszönetet rebegeve. Lehetetlen, hogy e templomban éinanzó első imánk ne azokért szálljon Eg felé, akik szívünkhez legközelebb állanak és azokért, akik ezt a nagy művet újra megalkották.

A lelkes főpap e beszéde feltárja nagyjában a bártfai Szent Egyed templom történetét. Elmondjuk kiegészítéssel a következőket: Az 1878-iki nagy tűzvész után néhai *Kacovinszky* Ede városi plébános kezdeményezésére indult meg az újjáépítés mozgalma. A város a királyhoz fordult azért, hogy a templomát a vallásalapból állítsák helyre és ő felsége 1878 nyarán elrendelte az őserégi székeseháznak régi fényében való helyreállítását. A munkálatokkal *Trefort* közoktatásügyi miniszter Steindl Imrét bízta meg és utóbb részben ennek a templomnak restaurálására is kibocsátották a bazilikai-sorsjegyeket. Az építkezést 1898. szeptemberében fejezték be. miután kerékszámban 250.000 fordítottak reá.

Nyitlér.

(Az e rovat alatt közlőtteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem teletős a szerkesztőség.)

Biztosítás árfolyamvesztés ellen kisorsolás esetén.
Bpesti villamos városi vasút részvény.
Húzás folyó évi június 10-én.

Esetleges veszteség kb. frt 30.—
Biztosítási díj darabonként 30 kr.
FUCHS H. VÁLTÓHÁZA
Budapest, IV. ker., Kocszemélti-utca 1. szám.

FŐVÁROS.

(*) **Tanácsjegyző választás.** Az üresedésben levő első osztályú tanácsjegyzői állásra a jövő szerdai közgyűlésen lesz a választás. A kijelölés tárgyában ma délelőtti ülést tartott a *45-ös választmány*, Kék István m. kir. udvari tanácsos elnöklése mellett s ez alkalommal a kerületek képviselőinek többsége gróf *Festetics Géza* másodosztályú tanácsjegyző mellett nyilatkozott. Az első osztályú tanácsjegyzői állás, amilyenre most történik a választás, 2000 frt fizetéssel és 600 forint lakáspénzzel van javadalmazva.

(*) **A főváros közgyűlése.** A szerdára kitűzött közgyűlés főbb tárgyai a következők: Az I. osztályú tanácsjegyzői állás betöltése. — A Városligetben és Új Népligetben való élelmiszer- és víz-elárusítás szabályozása. — A fővárosi pénzkészletek elhelyezésére, alkalmas pénztintezetek kijelölése. — A főváros szolgáltatásban levő munkásoknak betegség esetére való biztosítása. — Az 1900. évben a kölcsönpénzből fedezendő közmunkák programjának összevonaása s ezzel kapcsolatosan a Külső váci-ut közvezés költségeinek a kijelölése. — A Baross-utcában a második villamos vasuti vágány fektetésének engedélyezése és a Baross-utca rendezése. — A farkasréti villamos vasút rendezése. — A mester-utcai villamos vasut, a közúti villamos vasuti kocsikok és hegy pályákon a dohányzásra vonatkozó tilalom módosítása. — A közbányai római katolikus templomhoz rendszeres kántori állás szervezése. — A X. kerületi polgári leányiskolának és a bányai-téri elemi iskolának különválasztása. — *Skultéthy Lajos* római katolikus hitoktató kérvénye a dadogók tanfolyamának segítése végett. — A VII. kerületben III-ik iskolások szervezése. — Két építész kérvénye a IX. kerületi mester-utcai iskola eltolására vonatkozólag. — A Ferenc-József-alapítványból a kereskedelmi és zeneművészeti díjak odaítélése. — Főbbbbségek. — Nyugdíjazások.

(*) **Adókövetés.** A fővárosi adókövető-bizottságok június 5-én a következő helyrajzi számokra vonatkozó III. osztályú keresetadó-javaslásokat fogják tárgyalni: az I. ker. krisztinavárosi 7751—8061. számig; a II. ker. vizivárosi 2789—2870. számig; a IV. ker. 273—281. számig; az V. ker. az első bizottság 601—664. számig; a második bizottság 915—929. számig; a VI. ker. az első bizottság 3689—3708. számig, a második bizottság 2984—2987. számig; a VII. kerületben az első bizottság 4812—4819. számig; a második bizottság a 4211/6—4247. számig; a VIII. ker. az első bizottság 5583—5619. számig; a második bizottság 6482—6523. számig; a IX. kerületben 8887—8895. számig; a X. kerületben 7641—7880. számig.

SHINHÁZ, ZENÉ.

** **Növendékszínészek vizsgálata.** A Rákosi-féle színészkola ma délután folytatta a Magyar Színház színpadán vizsgálati előadásait *Sudermannnak* A *beszélő* című színművében, amely nagyobb és apróbb jellem szerepeinek sokféleségénél fogva, ugyánlább, a budapesti színészkolák rendszeres vizsgálati darabjává nőtte ki magát. Ugyanebben a darabban láttuk a *Solymosi*-iskola és az idén a *Vigszínház*-színháziskolájának a növendékeit. A Rákosi-iskola is ugyanebben a színműben mutatta be növendékeinek a drámai szakban való készültségét. Olyan tehetség, a melynek nagyobb jövőt lehetne jóslani az iskolának ez idő szerint nincs, de egy pár jóra való talentum, a mely bizsállyal fogja helyét megállani a színpadon, az idén is akad. Hogy a hölgyeknek adjuk az elsősegét, *Matkovich* Antónia kisasszony, (aki különben az operettre készülő) ma is meggyőzött bennünket arról, hogy az iskola legjava-tehetségei közül való, aki nagy természetességgel beszél és mozog, sőt érzi a van a legapróbb jellemző-vonások iránt. Heinecke Augusz-tája erősen kiemelkedett egy vizsgálati előadásnak a keretéből. Mindjárt mellőtte leginkább *Mészáros* Margit kisasszony (Leonora) vonja magára a figyelmet egy előnyös színpadi alakja, mint intelligenciája és különösen csengő, egészséges organuma *Jáván*, amely további fejlődésben a legerősebb drá-

mai hatásokra is alkalmas lesz. *Kovács* Mariska (Heineckené) szintén előnyösen válik ki a többi közül nagy természetességével és egészséges organumával. *Beóthy* Zsiga (Róbert) rokanszenves, de tulajdonos mesterként volt; a drámában mindazonáltal sokkal jobban mozog, mint az operettben, ahol az énekes-színészek nagyon sok szablonozulatai szedte magára. Tehetséges fia *Megyeri* Kálmán és *Domokos* Róbert (Michalski), *Gabányi* László Kurtot játszotta s ma ismét meggyőződtünk róla, hogy ennek a különben jeles tehetségnek organumának egészen fogyatékos volta miatt, aligha lesz jövője a színpadon. Taps ismét bőven volt. sőt a mai vizsgálatról ismét nem hiányoztak a — virágok. Ezzel az izléstelenséggel pedig egyszer és mikorra fel lehetne hagyni. (M—s.)

** **Zeneakadémia.** Ma délelőtt fél tizenegy órakor tartotta meg az *Országos Zeneakadémia* első vizsgálati hangversenyét az intézet hangversenytermében és ebből az alkalmából ismét meggyőződtünk arról, hogy az itt működő tanerők a zene- és énekepedagógia legkiválóbbjai közé tartoznak. Ebben az évben több jeles tehetség is került az iskolába kiképzés végett. *Benidner* Nándor, *Chován* Kálmán tanítványa, sokat ígérő fiatal zongorajátékos, aki *Beethoven: Sonata appassionatját* meglepő teknikai tökélyvel és művészi fölfogással játszotta el Ugyancsak igazi tehetség, de *Benidner*nél finomabbnak és mélyebbnek tetszik *Fuchs* Emil, *Thomán* István tanítványa. Úgyos gordonkás *Schiffer* Adolf, *Popper* Dávid tanítványa, aki meglepően szép tónusával tünt fel. *Hélervári* Erzsébet hajlékony, csengő hangon énekelte el az *ah perfido* hangverseny-áriát és énekmódora *Pauli* Ede kitűnő iskolájára vall. *Grosz* Adélnek nagyterjedelmű hangja van, amelyre azonban még ráfér egy kis csiszolás. A műsor két utolsó számát egy bájos művészpár, *Révffy* Románka és *Gizella*, dr. *Révffy* László, a pozsonyi jogakadémia neves tanárának leányai szolgáltatták. *Révffy* Románka a Mozart—Adam-féle változatokat énekelte fuvalakiséret mellett; hangja meleg és fényes, énekmódora igen izléses. Nemesak neki, de nővéreinek is, *Révffy* Gizellának szép jövőt merünk jóslani. Ez utóbbi briliáns zongorázta el *Gluck—Saint-Saëns* Balletzenéjét *Alceste*ből. A hangversenyen előkelő közönség volt jelen. (G—ly.)

** **Ujházi Pápa.** Ujházi Ede, a Nemzeti Színház művésze az elmúlt napokban három estén át Pápa vendégszerepelt a *Crampton* mester, a *Constantin abbé* és a *Bűnös* című darabokban.

** **A Magyar Színház új tagjai.** A Magyar Színház részvénytársaságának végrehajtó bizottsága tegnap tárgyalta a színház igazgatója által előterjesztett új szerződéseket. A végrehajtó bizottság az egyik szerződést — éppen azt, amelyet a múlt napokban, mint korait jeleztünk — előterjesztett formájában nem hagyta jóvá és a szerződés egyik pontjának módosítását kívánja. A múlt napokban készséggel közreadta a Magyar Színház igazgatójának a színház tag-sági szerződéseire vonatkozó helyreigazító sorait. A magunk jól értesültségét bizonyítja azonban a fentebb említett eset, de ettől eltekintve, itt közöljük a Magyar Színház rendszer szerződési mintái nyomán, a szerződések 11-ik §-át, amely így hangzik:

A jelen szerződés szerződött tagra nézve a jelen szerződés aláírásától kezdve mindenben kötelezővé válik, a Magyar Színház igazgatójára, illetve a Magyar Színház részvénytársaságára nézve azonban csak akkor, ha a Magyar Színház részvénytársaság végrehajtó bizottsága jóvá hagyja.

Mikor tehát azt az értesülésünket közzétűk, hogy a szóban forgott szerződés annyiban korai, hogy a végrehajtó bizottság még nem hagyta jóvá a szerződést, nem irtuk ezt alap nélkül. A fentebbiek legalább így bizonyítják.

** **Hangverseny.** Folyó hó 3-án a nemrégben alakult Jókai-kör a III. kerületi kórház-utcai iskola tornatermében igen sikerült hangversenyt rendezett. Az ez alkalomra izlésesen felkészített termet a közönség teljesen megtöltötte s az előadott ének- és zene-számokat zajos tapsal jutalmazta. A hangverseny első száma *Schumann* zongora-ötöse volt, melyet *Hiermayer* Sárika (zongora), *Grill* Gyula (I. hegedű), *Arany* Béla (II. hegedű), dr. *Székelty* Dezső (viola) és *Vajda* Aladár (gordonka) szabatosan, az egyes részleteket gondosan kidolgozva adták elő. Felütést kellett *Gross* Mariska és *Kadics* Szidónia. Mind a két kisasszonynak rendkívül szépségszólamozott hangja van, különösen *Kadics* kisasszony aratott nagy tetszést. Azután *Nagy* Béla lépett a podiumra, kit a közönség már a Kisfaludy Színházról ismer. *Aholt keltő szerelem* adta elő s raadásul *Kozma* Andor idilljének elszavalásával halálta meg a tapsokat. A következő szám *Hiermayer* Sárika briliáns zongorajátéka volt. A fiatal művésznő *Liszt* E-dur polonáját kifogástalan teknival játszotta el. *Everreis* Pál gordonkajátéka és *Hegedűs* Ferenc *Vieuxtemps* Cisz-móli hegedűkoncertjének előadásával szintén zajos tetszést aratott. A sikerült hangversenyt *Litersdorf* vonós-negyese fejezte be, amelyben *Brid* Gyula, *Arany* Béla, dr. *Székelty* Dezső és *Vajda* Aladár működtek közre.

** **Hangverseny a Hírművészetben.** A Telefon Hírművészet ma (hétfőn) este fél 9 órakor házi hangversenyt rendez, melyen közreműködnek: *Manheit* Jakob, a szász királyi udvari opera volt tagja, *Lichtenstein* Dóra, H. *Vukovics* Aranka, De *Pontyné*, *Pálffy* György, *Horváth* Zoltán, *Hegedűs* Ferenc, *Németh* János és *Toll* Jancsi, a híres gordonka művész. A hangverseny utáni olvasás végeztével 11 óráig cigányzene hallható a kagylókön.

MŰVÉSZET.

□ **Művészegyletet Miskolcon.** Az a művészeti mozgalom, amelyet *Hock* János országos képviselő indított meg, egyre nagyobb arányokat ölt az egész országban. A miskolci intelligencia már évek óta foglalkozik egy múzeumlapítás eszméjével és ezért alkalmasszerű volt *Hock* János lerándulása. *Hock* tegnap a miskolci vígadóban óriási közönség előtt felolvasást tartott a képzőművészetről és műpártólásról. A hallgatóság nagy tetszéssel fogadta az előadást, melynek hatása alatt nyomban elhatározta, hogy megalakítja a művészegyletet. Az új egyesületet hivatva megvalósítani a múzeumot, az iparművészeti és képzőművészeti kiállítást. A megalakulást és a műkiállítást szeptemberre tűzték ki, amikor *Hock* ismét Miskolcra utazik.

□ **Milyen a modern épület?** Az építészet ma épp oly rohamosan cseréli formáit, akár a művészet és a műpár. De a közönség kevésbé veszi észre a modern változatokat, mert kevés Magyarországon a finom, művészi palota, és még kevesebb az ismerettség, amelyből a közönség tanulságokat vonhatna le. Hogy minő ez a modern építészeti stíl, arról tanulságos felolvasást tartott a minap dr. *Streiter* Richard Münchenben. *Müncheni* levelezőnk a következőkben összegezi a mai új építészformákra vonatkozó meg-jegyzéseket:

A modern építészeti stíl legérdekesebb változatait Angliában, Észak-Amerikában és Bécsben tanulmányozhatjuk. Valamennyi közt a legeredetibb az angol építkezés. Mint annakelőtte, úgy ma is az angol építőművészek törekvése, hogy lehetőleg egy család számára szerkesztsek meg a házat. Külö-disz dolgában az angolok ma jobban hangsúlyozzák az északgermán jelleget, mint valaha. A ház önalk egészen a nép, az éghajlat, a környezet és a helyi szokásokhoz simul. A tető igen magas, de az építészek e nagy tömegnek festői tagolására különös gondot fordítanak. Az ablakoknak elhelyezésénél nem törődnek a szimmetriával: össze-vissza dobálják, amint éppen a praktikus szempont megkívánja. Sőt egyeseken kerülik az olasz renaissance emlékeit: nem rakják egymás mellé feszes gerlébe az ablakokat. A belső beosztásban nincs semmi új. Ott a praktikuság dönt. A modern vonást leginkább a belső és külső díszítőművészet új stíljé adja meg.

Más jellegű az észak-amerikai építőművészet. A belső a külsővel nem függ össze oly szervesen, mint Európában. Teret nyerni, takarékoskodni a helyben: ez a jelszó. E célból a konstrukciók szolgáltatába szegődötték a vasat és az üveget. A vas és üveg okos felhasználásából újfajta stíl támad, amely természetesen még nem alakult ki tisztán. Egyelőre inkább mérnöki, mint művészi munka ez a szerkezet. Nem áll összhangban a belső vas- és üvegszerkezettel az épületek külseje, amely legtöbbször román templomra, vagy román védővárakra emlékeztet. Az amerikai építészek közt most a legművészebb szellem *Richardson*, aki különösen érdekes ujitásokat talált ki családi lakóházain. De még ő is sokszor inkább teknikus, mint művész, erre vallanak azok az óriási vasbordák, amelyek megszűrő föltűnnek épületein. *Richardson* sem tud egészen hűtlenné válni az amerikaiaktól annyira kedvelt korai román stílihez. De ért ahhoz, hogy a becsületesség alapformákat tisztára új dekorációval ékesítse föl s így újszerű külsőt adjon nekik. Az ő házai számolnak az éghajlati viszonyokkal; művészi értékű valamennyinek silhouetle-hatása. *Richardson* mindenestire alapvetője egy keletkezésben levő amerikai építőstílinek.

Bécs újabban forradalmi tanyájává lett a modern építészetnek. A modern bécsi épületnek *Otto Wagner* és az ő iskolája adott újszerű hangulatot. Kissé furesz ugyan, hogy ez az iskola a tervezésnél nem érvényesíti fenmen hangzatott alapeszméjét, hogy t. i. az építés mindig a szerkezetből fejleszje a művészi formákat. E helyett a wagnerianusok mégis régics templomokat, kiállítási helyiségeket, palotákat, bérházakat építenek, amelyek részben visszanyulnak a műtörténelmi stílusokba, részben nem számolnak a hazai tradíciókkal, az emberek szükségleteivel és szokásaival. A Wagner-iskola egyik jellemző motívuma például a babérra koronája. Ez nem új találmány, száz esztendővel eselőt már megpróbálkoztak vele. Ezt a babérlomb-motívumot hol mint sikkdíszítmenyt alkalmazza

az új iskola s bevonja vele az unalmasan alakított bérház-homlokzatot, majd vasból vervo s felfüggőre formálva kupolának használja föl. Ilyen a bécsi szeccszó új kiállítási palotája, amelyet Wagner egyik tanítványa, a kétségkívül nagy tehetségű Olbrich építtet. Mindezekben a törekvésekben a régi görög építkezés új formában való föltalálását látjuk.

A modern építészet ma az átmenet, a vauadás, a kialakulás korát éli. Ma még nem határozhatjuk meg pontosan, mi benne a jó, az életképes, a fejleszthető. Várnunk kell arra a nagy művészre, aki ebből a zagyva grammatikából olyan nyelvet tud formálni, amelyen a legnagyobb szerző építészeti gondolatokat is ki lehet fejezni.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Kagyar Baedeker** címmel megjelent az összes hazai furdők egyedüli és ingyenes utmutatója. A vállalatot, mely nagy szolgálatot tett a magyarországi furdőknek, amennyiben minden tudnivalóról részletes és pontos felvilágosításokat nyújt, Dr. Hofbauer Ince, a Szent-Lukács furdő volt orvososa szerkeszti és adja ki. Furdőbe utazóknak nélkülözhetetlen ez a kis könyv, a kiadása is tetszelős és izlées.

○ **Leis vagy az erkölcsi makacs.** Vigjáték öt felvonásban, írta Bessenyei György. A kéziratból első ízben kiadta dr. László Béla, Budapest, 1899. Franklin Társulat. (Régi Magyar Könyvtár XVI.)

○ **A jog köréből.** Tanulmányok. Írta: dr. Blándár Béla. Kassa. Ára 40 krajcár.

EGYESÜLETEK.

(A Magyar Jogászegylet) ma délelött fél 11 órakor tartotta évi közgyűlését az ügyvédi kamara tanácsstermében Vavrik Béla kuriai tanácselnök elnöklete alatt. Az elnök hosszabb beszéddel nyitotta meg a közgyűlést, az egyesület huszéves fennállása alkalmából visszapillantást vetve a történetére. Az egyesület 1879. március 23-án tartotta meg alakuló közgyűlését, melyen Környey Ede ügyvéd, az egyesületnek jelenleg is egyik érdemes alelnöke, bemutatatta az alapszabályokat és amelyen elnökké Majláth György országbíró választotta meg. Az országbíró azonban egészségi állapotára hivatkozva elhárította magától e tisztséget és erre Csemegi Károlyt választották meg elnökké, míg alelnökök Manólovics Emil és Környey Ede lettek. Alakulása óta titkára az egyesületnek dr. Fayer László egyetemi rendkívüli tanár, pénztárnoka Szivák Imre ügyvéd. Majd fölemeltette az egyesület szép fejlődését, megemlékezett Csemegi Károlynak, az egyetel megalkotójának, örökös tiszteletbeli elnökének szomorú haláláról. A egyetel rendkívüli közgyűlésen róta le a kegyelet adóját a nagy férfiú iránt és arcképet Vastagh György festőművészszel megfesteti. A folyó évi őszén Csemegi-emlékkünnepet rendez, melyen az elhunyt feletti emlékbeszédet dr. Tarnay János táblai bíró fogja tartani. Ezen az emlékkünnepen leplezik le az elhunyt arcképet.

Az egyesület tagjainak száma 697, ami elenyésző csekély szám a hazánkban élő tizezernyi jogászhoz képest. Maga a bírói kar negyedfelezer tagot számlál. Hogy tavaly 197 taggal emelkedett az egyesület tagjainak a száma, abban nagy része van Erdély Sándornak, a volt igazságügyi miniszternek, aki körendeletheben hivta fel a bíróságok és ügyészségek figyelmét az egyesületre.

A jelentést nagy tetszéssel fogadta a közgyűlés, melyet beszéde végén lelkesült szép szavakkal aposztrofált Vavrik elnök.

A pénztári jelentések elfogadása után a választás következett.

Majdnem egyhangulag így alakult meg a tisztikar. Elnök: dr. Vavrik Béla kuriai tanácselnök. Alelnökök: dr. Beck Hugó kuriai bíró, dr. Vécsey Tamás egyetemi tanár, dr. Környey Ede ügyvéd, Titkárok: dr. Fayer László egyetemi rk. tanár, dr. Edvi Illés Károly ügyvéd, nyug. kir. ügyész, dr. Szladits Károly kir. albiró, és mint új titkár dr. Vámbéry Rusztel. Ügyész: Kenedi Géza ügyvéd, pénztárnok dr. Szivák Imre ügyvéd, könyvtárnok: dr. Tarnay János kir. táblai bíró.

A választmány tagjai lettek: Dr. Balogh Jenő táblai bíró, dr. Barna Ignác táblai bíró, dr. Baumgarten Izidor miniszteri osztálytanácsos, dr. Concha Gyöző egyetemi magántanár, dr. Choron Ferenc ügyvéd, országgyűlési képviselő, Czorda Bódog kuriai másodelnök, dr. Dárday Sándor, az állami számvörözések alelnöke, Fabin Ferenc kuriai bíró, dr. Fodor Armin bíró, dr. Friedmann Bernát ügyvéd, dr. Gruber Lajos királyi allgyszé, dr. Györy Elek ügyvédi kamarai elnök, Halmágyi Sándor táblai bíró, Hammersberg Jenő ügyész, Hérics Tóth János táblai tanácselnök, Hódossy Imre ügyvéd, országgyűlési képviselő, dr. Imling Konrád táblai tanácselnök, dr. Kellemen Mór kuriai bíró, dr. Kovács Gyula egyetemi tanár, Lányi Bertalan miniszteri tanácsos, dr. Markus Dezős bíró, dr. Nagy Dezős kamarai titkár, dr. Nagy Ferenc egyetemi tanár, dr. Nagy

Ödön kereskedelmi és váltótörvényszéki elnök, Ober-schall Adolf kuriai tanácselnök, dr. Plósz Sándor igazságügyi miniszter, dr. Reichard Zsigmond albiró, dr. Schwarz Gusztáv egy. tanár, Székács Ferenc kuriai bíró, dr. Teleszky István, Tóth Gáspár táblai bíró, Tóth Lőrinc, Vargha Ferenc kir. táblai bíró, dr. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter, dr. Zsögöd Benő egyetemi tanár.

Vavrik Béla elnök megköszöni a választásban nyilvánított bizalmat és bezárta a gyűlést, amelynek tagjai az elnök életése közben osztottak szét.

(A Budapesti VII. ker. zuglói Nőgyeget) 1-én tartotta meg alakuló közgyűlését. Elnökök: Szokolay Adolfint. Alelnökök: Jókuthy Sándornét és Akantisz Jánosnét. Titkárok: Berényi Józsefnét. Helyettes titkárok: Jókuthy Teréznét, Pénztárnok: Thury Ferencnét. Ellenörre: Bartha Lászlónét és Zana Annát. Gazdává: Palesof Gyulánét. Jogtanácsosává: dr. Parnen Jakabot választották meg.

SPORT.

*. **Athletikai viadal.** Ma tartotta a M. A. C. ezidei első nyilvános nemzetközi atletikai viadalát az Orczy-kerti versenypályáján. A versenyt a külföldiek nagy száma tette még érdekesebbé. A verseny lefolyása a következő volt:

Gerenday-vándordíj: 1. Schubert, 2. Koppan. 3. Gebauer. — **Súlydobás:** 1. Cretier, 2. Póthi. — **Andrássy-díj:** 1. Simo, 2. Plagits, 3. Ruda. — **Kerékpár-handicap:** 1. Kremplis, 2. Herskovics, 3. Duckers. — **Magasugrás:** 1. Sasse, 2. Kovács. — **120 yard-sikfutás:** 1. Wolasits, 2. Fuhrmann, 3. Mező. — **Távolugrás-bajnokság (Magyarország):** 1. Schubert 6 m. 11 cm., 2. Strausz 6 m. — **Egy angolmérföldes gyaloglás:** 1. Stanciois 8:32½, 2. Brede, 3. Albalá. — **1500 méteres férfi kerékpárverseny:** 1. Orbán Pál főhadnagy. — **120 yardos gáterseny:** 1. Kornai, 2. Horváth. — **5000 m. kerékpárverseny:** 1. Kremplis, 2. Boda, 3. Herskovits. — **Egy angolmérföldes sikfutás (Magyarország bajnoksága):** 1. Wraschtil, 2. Malcsiner, 3. Sax. — **220 yardos sikfutás:** 1. April, 2. Peaczik, 3. Kürti. — **3 angolmérföldes sikfutás:** 1. Galocsik, 2. Penninger, 3. Bilek.

*. **Kerékpárverseny.** A Nemzeti Kerékpár-Egyesület tegnap a millennáris versenypályán tartotta országos kerékpárversenyét. A szép idő és a nagyszámu nevezés ellenére igen kevés látogató jelent meg. A versenyekben volt néhány szép finish, de volt több bukás is, nagyrészt olyanok miatt, akik még nem termettek rá a bicikli-sportra. Papp Ferenc többszörös bajnok az 50 kilométeres versenyben egy társának felszedege folytán lebukott géperől, de véres lábbal is folytatta a versenyt és csakugyan most is elsőnek érkezett a célhoz. A versenyek részletes eredménye a következő:

I. **Megnyitó verseny.** (2000 méter.) 1. Keszler, 4 perc 57½ másodperc alatt. 2. Greiner. 3. Katzer.

II. **Nyeretlenek versenye.** (1000 méter.) 1. Péczely. 2. Lebenstein. 3. Klatschko.

III. **Budapest bajnoksága.** (100 méter.) 1. Bihary (M. U. E.). 2. Fűspök. 3. Bäumler.

IV. **Térelőny-verseny.** (1000 méter.) 1. Schwarzcz. 2. Katzer. 3. Varga.

V. **Távverseny.** (50 kilométer.) 1. Papp Ferenc (egy óra 9 perc 45½ másodperc) 2. Schwarzcz.

VI. **Vigasverseny.** 1. Wiegand. 2. Muskát. 3. Solinka.

*. **Az autouilli nagy akadályverseny.** Párisból telegrafálják: Az autouilli nagy akadályversenyen elsőnek Fancarville, másodiknak Breumont Spreed és harmadiknak Peu de chose érkezett be.

A Derby.

— A Budapesti Napló tudósítójának távirata. —

Bécs, június 4.

Pardon — Galifard — Bonvivant — az eredménye az idei Derbynek, — a többi sehol. Éppen mint amikor az öreg Éclipse hajdanában úgy galoppozta le társait, hogy még a rideg bírói ítélet is azt mondta róla, hogy: *Eclipse firstand others nowhere*, éppen úgy egészen eldöntött volt a mai Derby és a verseny minden fázisában, annak a két és háromnegyed peronyi időnek minden pillanatában, amely a starttól a célig eltelt.

Máskülönbben a legkevésbé szép Derby volt, amely hosszu évek óta elődt a Freudenában. Amikor Aspirant nyerte a Derbyt négy közönséges ló ellen, akkor egyszerű handicapnak mondták a kékszalag küzdelmét, érdektelennek a versenyt, handicaphez lélté eredménynek a meglepetést, de legalább volt lelkesedés, hogy zengett bele a Freudenau és a szerencsés gróf Nikinak rendeztek olyan ünneplést, amelyen még az elkényeztetett Esterházy-dresszenk is kevés jutott. És ma? — ma megnyeri egy ló a Derbyt, melynek győzelme hetek óta holt bizonyosság, nyert rajta az egész világ, csak a szerencsetlen bookmakerek vesztenek és nem lelkesedik senki. Egyetlen szerencsés fiatal ember bódúli el a finish után, akinek tíz forinttal nyolcezer forintos tikketje válik pénzzé Pardon győzelmével.

— Bravó, bravó Adams!

Báró Königswarter ugyanígy hozza ki a pályáról kantárszáránál vezetve Pardon, mint tavaly Arulót; tavaly mámorban az egész turf, pedig a pénzét mindenki elveszti, most mintha észre sem vennék, hogy Derby dől el s még a finish alatt sincs meg az a hagyományos moraj, mely a távolzóptól a célig beszkotta tölteni a Freudenaut. Pedig a közönség ugyanaz, mint régen lelkes turfmanek sokasága, a tribünök előtt virágerdő asszonyokból, leányokból; a nyári szél ugyanígy suhogtatja a selymet, crepe de Chine-t, a vakító szép toiletteken, mint régen: az egész kép a régi, csak lelkesedés nincs, hangulat nincs, ami nélkül pedig Epsom kék szalagjától kezdve a krakói-ig egyik sem ér semmit.

Délben még a Derbytól cseppet egész Bécs; megszűnt a politika, a kormányválság, még Strauss János halála is másodrendű kérdés, csak az a fő, hogy Pardon-e, vagy Timár, Adoma-e, vagy esetleg Bonvivant? És a verseny lefolyása elvitt minden hangulatot, eredménye minden lelkesedést. Csunya Derby volt maga a futás, érdeketlen az elejétől utolsó pillanatáig. A következő kilenc ló áll a starthoz:

Rio Tinto	Iovasa	Wilton
Per Butters	"	Smith
Szabász	"	Cleminson
Bonvivant	"	Rumbold
Timár	"	Hesp
Pardon	"	Adams
Iro	"	Sharpe
Galifard	"	Hyams
Adoma	"	Chaloner

Érdekes, hogy Rio Tinto szintén Königswarter-dresszenben, mint Pardon pacemakerje indult. Amint a crackek a starthoz értek, rögtön remekül sikerült az indulás, s az élre szökött Iro husz-harminc méterre. Itt Rio Tinto foglalta el hivatalos s csinálta a pacet teljes 1600 méterig, mögötte folytón Bonvivant, Timár, Iro, Adoma, Galifard és Szabász. A sorrend az egész pályán nem változik. Az utolsóelőtti fordulónál Rio Tinto-nak segítségére jött Bonvivant, csinálta a pacet az egyenesig, ahol a befordulónál félreállott Pardon utjából mind a két tőrse s öt engedték befordulni elsőnek a korlát mellett. Győzelme pillanatig sem volt kétséges, s ha Galifard a távolóagnál szépen fel is jött, a két Königswarter ló Pardon és Bonvivant a legkönnyebb módon jutottak az első és a harmadik helyhez, míg a többiek egymástól messze, ahogy Derbyben nem szokás, libasorban érkeztek a célhoz. A leutolsó Szabász, mely az utolsó helyről sohasem mozdult el, utolsóelőtti Timár, mely az egyenes előtt jönni kezdett, de azután a távolóság sok volt neki, Adoma ellenben negyedik lett Per Butters, Iro és Rio Tinto előtt.

Nem is Derby az, amelynek ennyire nincs finishé, ahol az ember pénzét ennyire nem fenyegeti veszedelem, mint most — ezért volt eszűndes a hangulat Pardon győzelme után. Mindenki "tudta" ugy is, hiszen csak hét forint volt a fizetség útre a totalizátornál, mivel pedig a dicsőség el volt már döntve hetek előtt, az ilyen parányi kvótáért meg nem érdemes lelkesedni, ugy esett meg a Fremdenauben egy olyan Derby, amelynek küzdelme nem volt lelkesítőbb, zajosabb egy akármilyen Walter handicap, vagy eladó verseny finishénél.

Pardon, az egykori Petőfi neve mégis rajta lesz a turf örök évlapján.

A Derby-nap részletes eredménye a következő:

I. **Aspirant-verseny.** Díj 4000 korona. Távolóság 1200 méter. Gróf Sztaray J. Bohója (Adams) első, Szemere M. Töprementje második, gróf Festetic T. Attilaja harmadik. Bírói ítélet: biztosan két hosszal első, nyakhosszal harmadik. Totalizátor: 5 : 17. Helyrefogadások: I. 25: 32. II. 25: 29.

II. **V. deremo-verseny.** Díj 4000 korona. Távolóság 3200 méter. Mr. Lincoln Aldomasa (Adams) első, gróf Sternberg A. Ravacholja második, Egyedi L. Valakija harmadik. Bírói ítélet: biztosan első, 10 hosszal harmadik. Totalizátor: 5 : 7. Helyrefogadások: I. 25: 30. II. 25: 45.

III. **Handicap.** Díj: 2000 korona. Báró Harkányi F. Jablanica-ja (Wilton) első, Wahrmann R. Round the corner-je második, Dreher A. Dogma-ja harmadik, azután gróf Festetic T. Crampon-ja. Szemere M. Chrystander-je, Dreher A. Billnitz-je. Totalizátor: 5 : 63. Helyrefogadások: I. 25: 102. II. 25: 272. III. 25: 155.

IV. **A Jockey Club-díja.** (Osztrák derby.) Díj: 100.000 korona. Tavolság 2400 méter. Báró Königswarter H. Pardon-ja (Adams) első, báró Springer G. Galifard-ja (Hyams) második, báró Königswarter Bonvivant-ja (Rumbold) harmadik, gróf Sztaray J. Adomája (Chaloner) negyedik. Azután gróf Degenfeld J. Rio-Tinto-ja (Wilton), Dreher A. Per Butters (Smith), gróf Esterházy M. Szabasz (Clemenson), lovag Lederer S. Timárja (Fr. Hesp.), Pechy A. Iroja (Sharpe). Bírói ítélet: Biztosan három hosszal első, hat hosszal harmadik, öt hosszal negyedik. Rio Tinto mint a Königswarter-lovak kibérelt pacemakerje indult. Totalizátor 5 : 7. Helyre I. 25: 34. II. 25: 109. III. 25: 61.

V. **Ketvécsok eladó-versenye.** Távolóság 1100 méter. Díj 2000 korona. Szemere Miklós Cabbaká

Roseja (Cleminson) első, gróf Bathányi Khismetje második, Mr. Duke Mirabeauja harmadik. Totalizátor: 5:20. Helyrefogadások: I. 25:69 II. 25:65.

VI. Handicap. Tav. 1600 méter. Díj 2000 kor. Mr. Dorryt Simbachja (Adams) első, báró Uchtritz Pimaszja második, Szászbereki ménes Castagnetteje harmadik. — Totalizátor: 5:16. Helyrefogadások: I. 25:36. II. 25:37. III. 25:67.

VII. Akadályverseny. Díj 6000 korona. Távoltság 4000 méter. Mr. Turul Trickyje (Slinn) első, Mr. Turul Saroltája második, Wolbeck-Rheina főhadnagy Capja harmadik, azután Dreher Antal Goglerje. — Totalizátor: 5:7. Helyrefogadások: I. 25:44. II. 25:45.

TÁVIRATOK.

Szófia, június 3. A szobranyo tegnapi ülésén három választást igazolt, egyet pedig, a lukovitit megsemmisítette. A legközelebbi ülés hétfőn lesz.

Munkástüntetés Bécsben.

Bécs, június 4. A Musikverein helyiségében négyéltű akart tartani a munkások, de a hatóság megtiltotta, mire körülbelül 4—6000 munkás tüntető sétát rendezett a Franzensringen és Burgringen. A rendőrség ebben a gyülekezésről szóló törvény ellen való tüntetést látott, közbélepített és háromszor szétoszlatta a tüntetőket, akik erre kifakadtak a rendőrség, Lueger és a kormány ellen. 31 tüntetőt, köztük *Breitschneider* munkásvezért, az *Arbeiterzeitung* szerkesztőjét letartóztatták. Egy rendőrt megverték a tüntetők. A tömeg azután *Patai*, *Gregor* és *Vergani* keresztény-szociális pártvezérek lakása előtt akart tüntetni, de a rendőrség megakadályozott minden tüntetést.

A montenegrói trónörökös utja.

Cattaro, június 4. Danilo montenegrói trónörökös tegnap délután Cettinyéből ideérkezett és azonnal a montenegrói fejedelem jachtjára szállt. Mint hogy azonban a yacht gépeinek valami hibája támadt, a trónörökösnek a reggel Fiuméba a magyar horvát gőzhajós-társaság *Zagreb* nevű hajóján kellett tovább utaznia Fiuméba.

A békekonferencia.

Hága, június 3. A jó szolgálatok és a közbenjárás kérdéseit tárgyaló szerkesztő-bizottság ma nevezetes ülést tartott, amelyen a nemzetközi választott bíróságról szóló orosz javaslat VII.—XII. cikkeit tárgyalták és csaknem változatlanul elfogadták. Az amerikaiak nem akartak elfogadni a X. cikket, amely szerint pénzkérdések és a tengereket összekötő csatornára vonatkozó kérdések közteljesen a választott bíróságok hatáskörébe tartoznak. Szerdán a XIII. cikket kezdik tárgyalni, amely a választott bíróság szervezetéről szól. Az erre vonatkozó orosz, angol és amerikai javaslatokat egybefoglalják. Konstatálják, hogy a bizottság egyetértőleg az állandó választott bíróság rendszerére törekszik.

Görög-török vérengzés.

Konstantinápoly, június 3. Geroniban, Mus mellett, nyolc örmény bujtogató *rálótt* a *katonaságra* és egy altisztet és egy köztisztviselőt megsebesített. A katonák visszalátek és *mind* a *nyolc támadót megölték*. A bitlisi vilajet egyik falujában *öt törököt öltek meg az örmények*. Hét örményt letartóztattak.

A romániai zavargások.

Bukarest, június 4. Az igazságügyi miniszter az államügyességekhez közzétette intézett, amelyben szigorú rendszabályokat rendel el az antisemiták zavargása esetére. Némely lapok szerint Piatrában, Moldvaországban állítólag antisemita verekedés volt. Ezzel szemben az *Agence Roumaine* konstatálja, hogy *mindössze jelentéktelen veszekedés volt néhány sétáló és egy katonai zenekar tagjai között*.

Amnesztia Olaszországban.

Róma, június 4. Az alkotmány mai évfordulója alkalmával a király dekretumot írt alá, amelyben a politikai bűntettek, továbbá a munkasabadság megsértése és más deliktumok miatt elítélt személyeknek megkegyelmez; kivéven a visszaeső büntetéseket és azokat, akik különös rendőri felügyelet alatt állanak.

KÖZGAZDASÁG.

Darányi miniszter és a Janosi-bankó. A földmunkásoknak, az úgynevezett kubikosoknak, nagyon sok a panasza a Janosi-bankók, a szándékosan elhibáztató földmérések és a kantinosok visszaélései miatt. E visszaélések megszüntetése és általában a földmunkások jogviszonyainak szabályozása céljából Darányi földművelésügyi miniszter, mint a *Keleti Értesítő* jelenti, törvényjavaslatot készített. A törvényjavaslat már teljesen elkészült és mihiely a politikai viszonyok merengednek. A képviselőháznak *be fogja terjeszteni*.

Cáfolat. *Budapesti Tudósító* írja: Egy itteni napilapban „A bécsi tőzsde egy magyar papir ellen” cím alatt megjelent közleménnyel szemben, melyben az van mondva, hogy a bécsi tőzsde tanácsa, a torontali helyi érdekű vasutak részvénytársaság négy és fél százalékos elsőbbségi követvényeinek jegyzését az osztrák pénzügyminiszternek nem ajánlotta volna, illetékes helyről történt nyilatkozat alapján kijelenthetjük, hogy ez az állítás teljesen valótlan. Tény csak az, hogy a nevezett elsőbbségi követvények jegyzésére vonatkozó határozat a bécsi tőzsde tanácsa részéről pusztán néhány erre vonatkozó adat pótlása végett egyik legközelebbi ülésére elhalasztott.

A Budapesti Épitőmesterek Betegsegítő Pénztára vasárnap délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tartott az Ujvárosi házában, *Szabó János* elnöke alatt. Az iparhatósági biztos *Sámul Ferenc* volt. Napirenden az alapszabályok módosítása volt. Megváltoztatták a pénztár címét úgy, hogy belevették azt a szót: *Épitőmesterek és Szakmunkások Betegsegítő Pénztára*, azután még több módosítást tettek az alapszabályokon.

A Schlick-féle vasöntő- és gépgyár részvénytársaság ma délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, *Lángh Lajos* v. b. t. t. elnöklése mellett, amely alkalommal az elhalálozott *Gröschel Imre* és *Langenfeld Frigyes* igazgatósági tagok helyébe megválasztották *Németh Titusz* t. s. az ekként megválasztott felügyelőbizottsági tagjai helyre *Szujányi Géza*t. Az elnök *Lángh Lajos* üdvözölte az újonnan megválasztottakat, abban a biztos reményben, hogy a most megnyilatkozott bizalom fényesen igazolva lesz.

Terpentinolaj. (*Kalmár Sándor* jelentése a *Budapesti Napló* részére.) A szükséglet e cikkben nem nagy, változás nem észlelhető, a jegyzések ma egyszerűen csak névlegesek. A világpiacok, például London, a hiányos hozatok folytán felélemték a jegyzéseket. Vízizista orosz áru 27—27.25 forinton kelt 100 kilogrammonként, 18% gőngyusly engedménnyel, 2% skontoval, ingyen barrelnen, ab Budapest készpénz fizetésre.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

K. D. Pécs. I. Igen, 32 éven belül követelheti a tartási költségek megtérítését. 2. A további tartást bármikor megtagadhatja s ez esetben az árvászek kirendelte gyám tartozik az árvát gondozni, illetőleg arról megfelelőleg gondoskodni. 3. Az árvászek és a gyám beleegyezésére. 4. Igen, 24 éves korán tul senki beleegyezésére sem szorul. 5. A kiskuro leány vagyonát az árvászek azonnal kiadja, mihielyt igazolja, hogy férjhez ment, vagy hogy 24. életévét elérte. 6. Szükségképpen örökös kizavadásának okai lehetnek: a) ha a gyermek kezét emelt szüleiére, vagy más súlyos méltatlansággal bántalmazta; b) ha szüleit büntetvel vádolta; c) ha szülei élete ellen tört; d) ha szülei vagyonát gonoszok társaságában pazarolta; e) ha szüleit ellenség közből, vagy fogságból ki nem váltotta, noha módjában volt. Gyermekszüleit kizavadhatják: a) ha az atya pazarló, maga vagy gyermekei vagyonát csalárdul elidegenítette, b) gyermekén kegyetlenkedett, c) gyermekét teljes korában házasságra lépni nem engedte, d) ha gyermekét büntetett elkövetésére ösztönözte.

V. S. Szatmár. A kihágási törvénykönyv értelmében csupán a szerencse-játékok tilosak, melyekben a nyereség vagy veszteség kizárólag véletlentől függ. Eddig a Kuria csakis a ferblire vonatkozólag nyilatkozott s ebben is ellentétben és nem elvi alapon. Az 1854. szeptember 27. miniszteri rendelet, melyet a gyakorlat ma is még szem előtt tartani szokott, tiltott játékoknak mondja a következőket: pharo, bassere, kocka, passadioci, lansquet, quince, trenta-quaranta, ferbli, strasehak, sincere, Molina, wallacho, makkao, mezzo dodici, huszonegy, biribis, oko, rouge et noir, zwick (labet) rappid. Az úgynevezett kommersz-játék nem tilos; felebezhet az alispánhoz.

L. H. Arad. A flumei tengerészeti akadémiába egész ingyenes fölvételre a cs. és kir. hadsereg, hadi tengerészet és honvédség vagyontalan tisztjeinek vagy tisztviselőinek, továbbá vagyontalan s az állam körül érdemeket szerzett államhivatalnokok fiait, fél ingyenes helyre pedig olyan államhivatalnokok fiait tarthatnak igényt, akik nem egészen vagyontalanok vagy valamelyes magasabb rangban állanak. Fizetéses növendékek évenként 800 forintot, fél ingyenes növendékek pedig 400 forintot fizetnek élelmezési átalány címén. Tandij külön nincsen. Az akadémiába csak 13—15 éves fiukak vesznek föl, akik a gimnázium, a reál vagy reálgimnázium négy alsó osztályát jó sikerrel végezték. Az akadémiára négy évi tanfolyamból áll, melynek végzetével a növendékek, föltéve, hogy sikerrel vizsgáznak, mint másodosztályú tengerészeti hadapródok lépnek be a hadi tengerészetbe. Azontul előléptésük rangszámuk szerint történik, úgy mint a hadseregben.

Hú olvasó. *Vida ueca.* Az örökföfogadásra vonatkozólag a kiskuro gyermek gyámjával köténd és 3 példányban kiállított szerződés szükséges, melyet a gyermek születési bizonyítványával az árvászekhez

kell jóváhagyás végett beterjeszteni. Mintán ez esetben neje a t. és t. gyám, ezzel csak kir. közjegyző előtt köthet szerződés s az majd bővebben utbagazítja.

W. J. Szeged. *Dreyfus* nevét egy ejtik ki a franciák: *Dréffusz*.

Beteg. Méltóztassék megvenni Mihalkovics Géza egyetemi tanár anatómiáját, abban megtalálja a választ. A szerkesztői üzenetek rovatában lehetetlen orvosi értekezéseket közölnünk. — **Postás.** Igaza lehet, de azokon a leveleken aligh van meg a mai érkezési dátum. Azon pedig, amelyről szó volt, rajta volt. — **K. S.** Az állatorvosi akadémiába csak középiskolai érettségi vizsga alapján iratkozhatik be, éppen úgy, mint az egyetemen. Felsőkereskedelmi zárbizonyítvánnyal nem veszik föl az akadémiában. — **Technikus.** A külföldi egyetemeken beosztása felől sajnálatunkra nem adhatunk felvilágosítást. De azt hisszük, hogy ahol műegyetem van, ott van vegyészeti tanszék is. A budapesti műegyetemről teljes nyugodtan mehet külföldre, ott beszámítják az itt végzett két évet. A zürichi műegyetemen a tannyelv német. — **K. G. Légrad.** A bécsi katonai léghajó-osztály csaknem hetenkint utnak indít egy-egy ballont. Hogy ezek hol szállnak le, ki tudná azt pontosan nyilvántartani. A bécsi katonai léghajó-osztály parancsnokságánál azonban szívesen megmondják. Tessék ezt kérdezőzködni. — **M. Á. V. Leveryen** türellemmel, az a pótlék meg van szavazva s ki is lesz utalványozva. Maga a kereskedelmi miniszter jelentette ki ezt a képviselőházban. A költségvetési törvényt csak nemrég szentesítette a király, a minisztérium tehát még nem készíthetett el a pótlékra vonatkozó utasításával. — **F. B. Budapest.** A főkapitány csaknem minden évben megisméli erre vonatkozó rendeleteit, de fájdalom, a közönség nem követi. Minden egyes lakos mellé pedig nem lehet külön rendőrt állítani, hogy érvényt szerezzen a rendelkeznek. Több esetet tudunk, hogy ilyen kihágások miatt érzékeny pénzbüntetéseket róttak egyszerekre s a közönség még sem törődik a dologgal. Ez pedig öreg hiba, mert ilyenformán a balesetek is egymást érik. — **V. J. Nagy-Mihály.** Olyan esekélyeségek azok, amiket indokolásul felhoz, hogy azok miatt igazán nem érdemes ott a vidéken külön tudósítót tartani. Szives figyelmét azonban köszönjük. — **Jegyző.** A belügyminiszter, aki ezidőszent tudvalevőleg egy személy a miniszterelnökkel, a kiegészési válság tartama alatt nem tart audienciát. Méltóztassék tehát az államtitkárhoz, a miniszter helyetteséhez fordulni, azzal is elvégezheti a dolgát. Sürgős esetekben az államtitkár mindennap fogad, ha különben még sürgősebb hivatalos dolga nem akadályozza.

Sorsjegyek.

Remény. Bazilika-sorsjegyét (5702—21) 6 forinttal kisorsolták, a többi eddig még nem nyert. **R. C. Bessenszőg.** Mi a sorsjegy teljes címe? Mert Staatsschuldverschreibung sok van. **85.907. számú előfizető.** *Torda.* Osztálysorsjegyet a IV. osztálysorsjáték I. osztályában nem húztak ki.

Fortuna. — **Előfizető.** *Berlin.* — **Miskolci hírvünk.** — **T. I. Vac.** — **Dr. N. Sz. Alsó-Ábrány.** — **K. I. Komárom.** — **Miramare 20.** — **R. M. Csorna.** — **K. S. Szilas-Balás.** — **Özv. G. L.-né.** Sorsjegyeik nem nyertek.

Napirend.

Naptár. Hétfő, június 5. — **Római katolikus:** Bonifác ptk. — **Protestáns:** Bonifác. — **Görög-orosz** (május 24.) Simeon stv. — **Zsidó:** Szivan 27. — **A nap két reggel 3 óra 49 percek.** — **Nyugszik** este 7 óra 35 percek. — **A hold két éjjel 1 óra 40 percek.** — **Nyugszik** délután 5 óra 1 percek.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órátk. **A fővárosi magánélvési bizottságának** ülése délután 5 órakor az új városházában. **A fővárosi egyesület** ülése délután 6 órakor a régi városházában.

A budapesti VI. és VII. kerületi kisdobó sakegyletének évi közgyűlése, a terézvárosi kaszinóban (Andrássy-ut 39. sz.)

Nemzeti Múzeum: Természetrajzi tára, nyitva délelőtt 9 órátk 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődij mellett megtekinthetők.

Tavaszi nemzetközi túrlat a műcsarnokban. Nyitva délelőtt 9 órátk este 6 óráig. Belépődij 50 krajczér.

Nemzeti Szalon tavaszi túrlata. (Ferencc-kert 9. szám) nyitva délelőtt 9-től este 9-ig. Belépő-dij 20 krajczér.

Iparművészeti múzeum zárva. **Teknológiai iparmúzeum** nyitva délelőtt 10—12-ig és délután 3—5-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig. **A magyar királyi központi statisztikai hivatal** nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Iparművészeti múzeumi könyvtár nyitva délután fél 7 órátk fél 9 óráig. **Egyetemi könyvtár** nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—8-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1-ig. **Akadémiai könyvtár** nyitva délután 3—8-ig.

A Hódolói díszfelvonulás. Eisenhut Ferenc óriási kör képe, látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9 órátk este 5 óráig. Belépő díj 50 krajczér, gyermekjegy 30 krajczér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelemtörténeti múzeum és keleti mintatár az Iparecsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 8—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerespesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakodó iroda és nyilvános sakegylet, Kerespesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órátk 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünneppnapokon délelőtt 9 órátk 12-ig.

Allatkert nyitva egész nap.

